ЭНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! — 47-дохи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

3 (12995) | 1969 оной декабриин 16, вторник | Сэн 2 мүнгэн

КОЛХОЗОЙ УСТАВ ТУХАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

АРГА БОЛОМЖОНУУДАА ХҮСЭДӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ

Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой гэшүүд Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэжэ, В. И. Ленинэй зуун жэлэй ойн хүндэлэлдэ ажалай ударна вахта соносхоод, орооһо таряа, мяха, һү болон бусад продуктнуудые ехээр абаха мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ шиидхээ.

ЭНЭ СУГЛААЕ хүлеэгшэд олон байба. Колхозой түрүүлэгшэ Москваһаа бусажа ерээ, һонин шэнэ юумэ дуулаха, ажал хүдэлмэри тухайгаа, Колхозой шэнэ Устав тухай хөөрэлдэхэ хүсэлтэй зон захаһаа. Декабриин 8-да хамтын суглаан зарлагдаба гэһэн мэдээн колхозой бүхы 5 отделенидэ сахилгаан түргэн таража, хараалагдаһан болзортоо клубаар дүүрэн зон суглараа. Эндэ сагаан толгойтой үбгэд, хүгшэдһөө захалаад, залуу хүбүүд, басагад хүрэтэрөө ерэнхэй.

Суглаан дээрэ түрүүшын үгэ Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездын делегат, колхозой түрүүлэгшэ Нимажап Будатарович **Юмсуновта** үгтөө.

Съездын үмэнэһөө хүдөөгэй бүхы ажалшадта хүргэһэн амаршалга дамжуулаад, элидхэлшэ Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съезд тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө. Тиихэ зуураа, өөһэдынгөө колхоздо хабаатай хэдэн шухала асуудалнуудта тогтоо.

Эгээн түрүүлэн эдлүүриин газар тухай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ, мүн энэ талаар шэнэ Устав дотор табигдаһан асуудал шухала удха шанартай байна.

— Колхознай газараар баян, — гэээ элидхэлшэ үргэлжэлүүлбэ. — Теэд тэрэнээ хүсэдөөр хэрэглэжэ үшөөл шаданагүйбди. Орооһо таряанай ургаса бага, дунда зэргээр гектарай 11—12 центнер таряан хуряагдана.

Яахадаа иимэ ушар тохёолдоноб? Манай колхозой нилээд ехэ газар һалхинда үлеэгдэжэ, хура бороогой урын уһанда орожо ехээр муудана. Иимэ таряалан тоолохо болоо һаа, хэдэн мянган гектар болоно. Энэ газарые һайжаруулха, таряалан хамгаалха һүжааг модо һуулгаха, газарай нюруу тэгшэлхэ, зүб севооборот баримталха, элдэб үлүү харгые хааха тушаа анхарба.

Съездын дүнгүүдые хэлсэжэ байха үедөө элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд таряалан, сабшалангай, бэлшээриин ургаса дээшэлүүлхэ, адууһа малай ашаг шэмэ ехэ болгохо асуудалнуудта тогтоһон байна.

— Манай колхозой гүрэндэ тушаадаг үхэрнүүдэй дунда зэргын шэгнүүр тон бага.—гэээ, элидхэлшэ анхарба.—Хэрбээ тэрэниие съезд дээрэ табигдаһанай зэргээр гэхэ гү, али адагынь 350 килограммда хүргэжэ шадаа һаа, жэлдээ колхознай мянгаад центнер мяха нэмэжэ абаха һэн. Тиимэһээ мал шахан таргалуулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха болонобди.

Ургаса ехээр үгэдэг тэжээлэй ургамалнуудые горитой таридаг болохо тухай элидхэлшэ хэлээ. Хэрбээ уһалагдадаг газарта куузику таряа һаа, айхабтар ехэ ургаса абажа болохо байна. Энэ жэлдэ 10 гектарта таригдаһан куузику уһалхада, гектарай 340 центнер ургаса хуряагдаа. Тэрэниие мал угаа дуратайгаар эдинэ. Ерэхэ жэлдэ энэ ургаса ехэтэй ургамалые 70—80 гектарта тариха аргатай байһан тухайгаа мэдээсээ.

Орооһо тарянай ургаса дээшэлүүлхын тула эндэхидэй ехэ оролдолго гаргажа байһаниинь суглаан дээрэһээ элишэлэгдээ. Мүнөө үедэ колхоз үрэһэ хүрэнгөөр хүсэд хангагданхай. Үрэһэниинь бүхыдөө сэбэрлэгдэжэ, тарилгын шанарта хүргэгдэнхэй. Хабарай тарилгада бэлдэгдэһэн үрэһэниинь бүхыдөө нютагай байдалда таараха сортын юм.

Нютагай үтэгжүүлгэ, наг шэбхэ хүсэдөөр, зүбөөр хэрэглэхэ талаар ехэ арга боломжонуудай бии байһаниинь съезд дээрэ элишэлэгдээ һэн. Энэ талаар абажа үзэхэдэ, колхозой гэшүүд съездын боложо байха үедэ ехэ хүдэлмэри хээ. Мүнөө үедэ колхозой механизаторнууд куузику тариха газартаа, нуга сабшалан дээрээ 4 мянга гаран тонно шэбхэ гаргаад байнхай.

Трактор, машинануудта эзэн ёһоор хандаха, ажалай бүтээсыень дээшэлүүлхэ тухай элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд анхараа. Мүнөө жэл энэ колхоздо машинно-тракторна мастерской шэнээр баригдажа, трактор, комбайнууд бүхыдөө суглуулагдаад, заһабарилагдажа байна.

Суглаанда хабаадагшад механизаторнуудые залуушуулай дундаһаа олоноор һургаха хэрэгтэ съездын анхарһаниие угаа баяртайгаар угтаа.

Колхозой суглаанай болоһоной үглөөдэр залуу колхозник, сэрэгэй албанһаа һаяхан бусажа ерэһэн Валерий Арсентьев токариин мэргэжэлдэ һураха мэдүүлгэ правленидэ баьяа. Тэрэниие колхозой хүтэлбэрилэгшэд һайшааһан. Юуб гэхэдэ, шэнэ мастерскойдо хүдэлхэ шадабаригай токарь заабол хэрэгтэй байна бшуу.

8-дахи, 10-дахи класс дүүргээд, түрэл колхоздоо ажаллажа байһан залуушуул эндэ олон. Хонишоноор, хурьгашадаар хүдэлхөөр залуу басагад Таня Захарова, Аня Зирянова гэгшэд ошоһон байна. Еланай һаалиин фермэдэ бүхыдөө залуушуул ажаллана.

Фермэ, гүүртэ, отарануудта хүдэлжэ байһан зоной, илангаяа залуушуулай культурна эрилтэнүүдые хангаха талаар һүүлэй жэлнүүдтэ энэ колхоздо ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. һүүлэй гурбан жэлдэ Сухой-Ручей, Ара-Хэрээтэ, Еланай нютагуудта шэнэ клуб баригдаа. Гэндэнь үргэн экрантай кино харуулха аргатай, библиотекэ бии. һаалиин гурбан гүүртэдэ культбаза түхеэрэгдэнхэй. Культбаза бүхэндэнь телевизор тодхогдонхой. Тэдэнь халуун уһаар дулаасуулагдана.

КОЛХОЗНИГУУДАЙ бүхэсоюзна съездын абаһан шиидхэбэринүүдтэ бодото харюу болгон, В. И Ленинэй зуун жэлэй ойн урда тээхи ажалай вахтада жагсаха дурадхалтайгаар колхозой главна агроном **П. Синицын** үгэ хэлээ. Тиихэдээ 6 мянган тонно наг шэбхэ таряалан, сабшалан дээрэ зөөжэ гаргаха, трактор, машинануудаа түргэнөөр, һайн шанартайгаар заһабарилха, механизаторнуудай дунда техническэ һуралсал эмхидхэхэ тушаа тогтоо.

5-дахи отделениие эрхилэгшэ **А. Бутанов** үгэ хэлэхэ зуураа, съездын шиидхэбэринүүдые бүрин дэмжээд, саашадаа газараа үрэжэлтэй болгохо, уры, һалхинһаа гэмтэлгэтэй тэмсэхэ, энээндэ мүнгэ зөөри һомолхо саг ерээ гэбэ. Тиихэдэ колхоздо дүтэ байһан леспромхозойхид дуратайл газараараа харгы гаргажа, колхозой сабшалан, таряалан муудуулна. Мүн ган гасууртай тэмсэхэ зорилгоор Хэрээтэ голой захаар модо отолхоёо болихо гэһэн дурадхал оруулаа.

Колхозой шэнэ Жэшээтэ Уставай айхабтар ехэ политическэ удха шанартай байһыень тэмдэглээд, колхозой үнинэй гэшүүн, сомсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **С. Г. Бадмаев** ажал хүдэлмэреэ улам һайжаруулха, залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхарха тушаа хэлээ. Колхознигуудай бүхэсоюзна съездэ өөрынгөө делегадые эльгээһэн халаа колхозойнгоо ерээдүйн ехэ гудамжые, мүнөө машинно-тракторна мастерскойн баригдаһан шэнэ гудамжые Колхознигуудай гурбадахи съездын нэрээр нэрлэхээр дурадхаа.

Колхозой шэнэ Жэшээтэ Уставые гүн сэдьхэлһээ дэмжэжэ байһан тухайгаа артелиин гэшүүн **Р. Новокрещенных** мэдүүлбэ. Колхознигуудай, мүн эндэ ажаһуудаг аад, ондоо үйлэдбэри дээрэ хүдэлдэг хүнүүдэй бууса шадарай газарай хэмжээн тухай шэнэ Устав дотор тон зүб бэшэгдээ гэбэ. Гадна колхозой нилээд ехэ газар—полиин, ой модоной заха, уула майлын орой хэндэшье туһа хүргэнэгүй гэжэ хэлээд, тэрэ газартаа эзэн ёһоор хандаха, тохомойшье шэнээн газар миин хэбтүүлхэгүй гэжэ тон зүб хэлсэгдээ гэбэ.

Элһэлиг газар дээрээ олон жэлэй ногоо таридаг болохо, газараа һайнаар эдлүүрилхэ тухай хэлээд, колхозой гэшүүн **И. М. Синицын** гол анхаралаа ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулаа. Хүсэ ехэтэй трактор абажа, жалга жаамаяа жэгдэлхэ, бүтүүлхэ тушаа боломжолхоор болоо гээд тэрэ хэлээ.

Колхознигуудай бүхэсоюзна съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалха тухай колхозой парткомой секретарь **В. Г. Стрекаловский** хэлээд, Жэшээтэ Уставай үндэһөөр өөрынгөө колхозой Устав зохёохо комисси байгуулхые дурадхаа.

Суглаанай үедэ олон асуудал орожо, элидхэлшэ нүхэр Юмсунов тэрээндэ харюусаа.

ХАМТЫН суглаан тусхай тогтоол абажа, Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездын дүнгүүдые, Колхозой Жэшээтэ шэнэ Уставые, колхозой Совет байгуулха, колхозой гэшүүдэй социальна страховани тухай тогтоолые бүрин дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээ.

Колхозой Жэшээтэ Уставай үндэһөөр өөрынгөө колхозой Устав зохёожо, 1970 оной январиин 20 хүрэтэр хамтын суглаанай үзэмжэдэ табиха комисси 20 хүнһөө батлаа. Комиссиин түрүүлэгшээр Бүхэсоюзна съездын делегат Н. Б. Юмсунов һунгагдаа.

Эрдэм наукын үндэһөөр ниитынгээ үйлэдбэри үргэдхэхэ, бэхижүүлхэ, В. И. Ленинэй зуун жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа бэелүүлхын тула бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ, ажалай вахтада жагсаха гэжэ тогтоогоо.

Таряалангай ургаса, адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ мүрысөө бүхы колхознигуудайнгаа дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ хамтын суглаан шиидхээ. Тиихэдээ 1970 ондо гектар бүриһөө 12 центнер, уһалагдадаг, үтэгжүүлэгдэдэг газарай гектар бүриһөө 15 центнер таряа, 100 центнер хартаабха, 150 центнер овош хуряаха, сабшалангай гектар бүриһөө 14 центнер үбһэ, гектарай 150 центнер кукурузын ногоо, 250 центнер корнеплодуудые абаха гэлсээ.

Иимэ дүнгүүдые түйлахын тула 15 мянган тонно наг шэбхэ гаргаха, 100 мянган кубометр тошо халяаха, тарилгадаа бүхыдэнь һайн шанартай үрэһэ хэрэглэхэ. Хабарай тарилга саг соонь, богони болзорто үнгэргэхэ зорилгоор сеялкэнүүдээ, плуг, борнойе 1970 оной январиин 1 болотор, бусад машинануудые 1970 оной февралиин 1 болотор, тракторнуудаа 1970 оной мартын 25 хүрэтэр заһабарилжа дүүргэхэ.

1970 ондо үнеэн бүриһөө 1750 килограмм һү һааха, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалха, шубуун бүриһөө 80 үндэгэ абахаар хараалаа. Тэрэнэй ашаар гүрэндөө 10.500 центнер һү, 3000 центнер мяха, 490 центнер нооһо, 190 мянган үндэгэ худалдаха уялга абаа.

Колхозой центрэй нэгэ шэнэ гудамжада Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездын нэрэ олгохые Ара-Хэрээтын сомоной Соведтэ хандаха гэжэ шиидхээ.

КОЛХОЗОЙ отделенинүүдһээ сугларһан түлөөлэгшэдэй хамтын суглаанай һүүлээр Бүхэсоюзна 3-дахи съездын делегат фермэ, гүүртэ, отаранууд дээгүүр ябажа, съездын һониниие, хамтын суглаанай шиидхэбэриие үргэн олон колхознигуудта дуулгаа. Эдэ үдэрнүүдтэ нүхэр Н. Б. Юмсунов аймагай бусад колхозуудаар ябаха үрэалтай.

Б. ГЫЛЫКОВ.

...АГААН ЭДЕЭНЭЙ ЭЗЭД

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН АЖАХЫДА

...ЭЭСГЭН малай ...жэлгын түлэг эхи... байхада, Улаан-...н аймагай «Искра» ...озой һаалишад, ...шад, мүн Яруунын ...озойхид өөһэдын... арга боломжые ха... үзөөд, үбэлжэл... хаһада—долоо һа... соо үнеэн бүриһөө ...0 килограммһаа ба... бэшэ һү һаахын тү... тэмсэел гэжэ һай...тай үүсхэл, уряа ...аа һэн.

...еспублика дотороо ...эл гаргажа, ехэ һү ...ын түлөө социалис ...ысөө дэлгэрүүлһэн ...ан-Үдын аймагай ...кра» колхозой мал... дээшэлүүлэгдэһэн ...а абахадаа, түб... түрүүн өөһэдынгөө ...өөдэрэй байдалые, ...аһан үрэ дүнгүүдэ, саашанхи арга боломжоёо хаража үзэһэн байна.

Байгша оной үнгэрһэн 11 һарын туршада колхозой бүхы фермэнүүд хамта 9700 шахуу центнер һү һаагаа. Жэлэйнь түсэб 9800 центнер юм. Энэ оной дүүрэтэр үлэһэн сагта 200 үлүүтэй центнер һү һааха арга боломжо гүйсэд бии. Жэшээнь, колхозой нэгэдэхи фермын һаалишад мүнөө үбэлэй үдэрнүүдтэ үнеэн бүриһөө сүүдхэдөө дунда зэргээр 7—8 килограмм һү һаана.

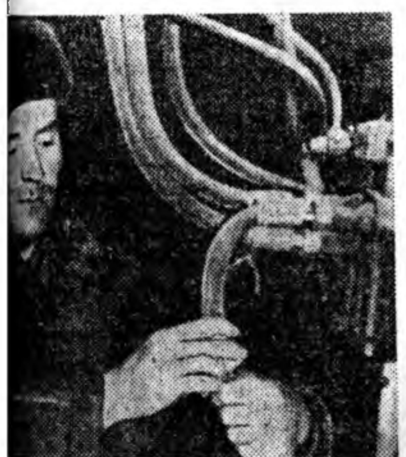
— Үбэлжэлгын үедэ, ноябрьһаа май һара болотор үнеэн бүриһөө 1250 килограммһаа бага бэшэ һү һааха аргатайбди гэжэ һананаб. Бултадаа үнэн зүрхэнһөө оролдожо, эбтэй һайнаар хүдэлөө һаа, урдаа табиһан зорилгоёо дүүргэжэ шадахабди. Би өөрөө жэлэй үнгэрһэн 11 һарада үнеэн бүриһөө 1908 килограмм һү һаажа, социалис уялгаяа болзорһоонь урид дүүргээб,—гэжэ эндэхи түрүү һаалишан В. К. Родионова хэлэнэ.

Фермын нүгөөдэ бэрхэ һаалишан А. С. Хромых жэлэй эхинһээ хойшо баһал 1800 гаран килограмм һү үнеэн бүриһөө һаанхай.

Энэ жэлдэ ган гасуур байгаашье һаань, «Искра» колхозойхид адууһа малдаа үбһэ тэжээл яһала ехээр бэлэдхэжэ шадаа. Илангаяа үнеэдтэ эдюулхэ шэмэтэ тэжээл—куузику һайнаар ургуулжа абаа. Мүнөө үнеэдһээ гараһан һүнэйнь зэргээр зүб рацион табяад, тэжээлыень һайнаар буйлуулжа, амта шэмэ оруулжа эдюулнэ.

Колхозой правлени, партком, комсомолой организаци малшад, һаалишадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, тэрэнэйнгээ дүн арбан хоног бүхэндэ гаргана. Мүн түрүүшүүлдэ мүнгэн шан барюулагдана. һайн түлөөһэн үгтэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэһээ) 1. Түрүү һаалишад В. Родионова, А. Хромых. 2. Фермын һаалишад, малшад хүдэлмэриингөө һүүлдэ Улаан булан соогоо сугларaад, хөөрэлдэжэ байна. 3. Тэжээл буйлуулдаг цехэй хүдэлмэрилэгшэ Е. П. Шитин.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фототекст.

ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭНЭ

Республикымнай бүхы колхоз, совхозуудай малшад, һаалишад Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой болон Яруунын совхозой малшадай үүсхэл зүбшэн хэлсэжэ байна. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшад арга боломжонуудаа хаража үзөөд, энэ үүсхэл нэгэн һаналтайгаар дэмжэбэ. Тус колхозой малшад энэ жэл соо һү, мяха абаха, худалдаха түсэбөө бэелүүлһээр үнинэй. Түсэбэй ёһоор 3400 центнер мяха гүрэндэ худалдаха ёһотой аад, декабрь һарын эхиндэ 3575 центнер һайн шанартай мяха мяханай комбинадта оруулаа. һаяар үшөө шахагдаһан хашарагуудай нэгэ гүүртын мал тушаагдахань. Үхэршэн Б. Кадыров, хонишон М. Ситгаров болон бусад олон малшад мүнөө жэл ехэ оролдосотойгоор ажаллаа, хүдэлмэридөө һайн үрэ дүн түйлаа.

Тус колхозой һаалишад үбэлэй долоон һарын туршада үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1250 килограмм һү һааха гэһэн социалис уялга һаяхан абабад. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойе шэнэ амжалтатайгаар угтахаяа оролдожо, тэдэнэр бүри һайнаар ажаллана.

В. БАЯНДУЕВ.

ШАХАМАЛНУУД ТАРГАЛНА

ХОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Мүнөө жэл Хориин совхоз мал шахан таргалуулха талаар ехэхэн амжалта түйлаба. Совхозой II-хи отделениин үхэршэд байгша оной сентябрь һараһаа эхилжэ 290 хашараг шахажа захалаа һэн. Сүүдхэ бүри нэгэ шахамалда 4,7 килограмм зелёнко, 4 килограмм холимол тэжээл эдюулжэ, горитойгоор таргалуулаа юм. Эдеэллэһэнэй һүүлээр уһалаад, хорёо соо асаржа амаруулдаг байгаа. 25 үдэрэй туршада хашараг бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдэ дунда зэргээр 1010 граммаар нэмэжэ, гүрэндэ тушаахадань 275 хашараг дээдэ зэргын тарганаар абтагдаа.

Мүнөө үедэ ерэхэ жэлэй түрүүшын кварталда тушаагдаха мал шахагдажа байнхай. Совхозой эрхим үхэршэд И. Лосев, Д. Венин, И. Дмитриев гэгшэд зоотехническэ заабаряар малаа шахажа байнад. Сүүдхэ соо хашараг бүхэнэй шэгнүүр дунда зэргээр 1100 граммаар дээшэлнэ.

Б. ЛАЙДАПОВ.

ПАРТИЙНА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҺУРАЛСАЛ

Партийна, Советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй шадабари мэргэжэл дээшэлүүлхэ курсын ээлжээтэ хэшээл декабриин 12-то КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна дээдэ һургуулида эхилбэ.

Тус курсые КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша К. У. Черненко нээгээ. Академик П. Н. Поспелов «КПСС-эй түүхэтэ дүй дүршэл ба коммунизм байгуулхын түлөө совет арадай тэмсэлдэ тэрэнэй ехэ удха шанартай байдаг тухай» гэһэн лекци уншаа. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Эрдэм болон техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ, академик В. А. Кириллин ороной үйлэдбэрилгын хүсэ хүгжөөлгэдэ эрдэм ухаанай дүүргэдэг үүргэ тухай элидхэл хэбэ.

...Ы ОРОН — ...СКЭ ВАХТАДА

...УУД ДҮҮРГЭГДЭНЭ

...ЬЕ. (ТАСС). «Днеп... заводой цехүүдэй ...й түрэһөөр 100 жэ... ...ндэлэлдэ зорюулжа ...ялгануудаа болзорһоо ...эһэн тухай мэдээсэл ... гэжэ ханын газе... ...абриин 11-дэ толилог... ...ургнууд түсэбһөө га... ...осталь, прокат, томо ...таһан булад түсэб... нилээд ехээр үйлэд...ргаа. Тэдэнэр ажалай ...лаар даабаряа үлүү..., 15 миллион кило... ...ктроэнерги алмаа.

... БҮТЭЭГШЭДЭЙ ...ШАГАЙ АЖАЛ

... (ТАСС). «Красное ...заводой судна бүтээг... ...тонно ашаа тээхэ суд... ...ю урид ашаглалгада ...эрэнь далайгаар, гол ... ашаа зөөхэ юм. «Станислав Косиор» ...дээ.

...тиин хэдэн зуугаад ...д табан жэлэй тур...алһан уялгануудаа урид дүүргэбэ.

...ҺАН БА ТОННОНУУД

... (ТАСС). Метр ээ...ай шанарыень буу...р яагаад алмажа бо...р утаһан! Ташкентык комбинадай нэхэгшэ ... хлопогой утаһанай ...һөө тиимэ хэмжээнэй ...э. Харин комбинадай нэгэн Л. Шрайхерт ...һаралгын тоое хорооб...үд бүхэнһөө хэдэн ...эл утаһа арьбална.

...хэдэ мянган хани ба... ...э ингэжэ ажаллана. ...алай вахтын үдэр... ...шрияти дээрэнь хэдэн ... хлопок, ээрэмэл ута... ...лмагдаа. Тэрэнь ха... ... шахуу метр бүд бо...

...раммаар суглуулагда... утаһые В. И. Лени...ээр 100 жэлэй ойдо ...а 1970 оной апре... ... үнгэргэгдэхөөр ха... ... субботнигой үдэр ...н заводууд, стано...хэ юм.

...УДАЙНЬ ШАНАР ҺАЙН

...НСК. (ТАСС). ·Челя...ой сорго шудхагшад ...түсэбһөө гадуур про...дбэрилэн гаргадаг бо... Тольяттидахи автоза... Тюменскэ областиин. ...Украинын, Поволжиин ...баригшадта хэрэгтэй ...эльгээхэ жэлэйнгээ ...риин 11-дэ дүүргээ.

(ТАСС).

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР Т. И. ЕРМОЛАЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын партийна болон совет органуудта удаан саг соо, һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, КПСС-эй Буряадай обкомой хозчастиие даагша нүхэр **Трофим Иванович Ермолаевые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1969 оной декабриин 12.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР В. Г. КОЛКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын партийна болон ажахын органуудта удаан саг соо, һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, «Вторчермет» гэжэ Буряадай республиканска управлениин начальник нүхэр **Василий Григорьевич Колковые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1969 оной декабриин 12.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР В. И. ХИЖНЯКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ, үхибүүдые эстетическэ талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө, мүн 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Улаан-Үдын № 42-дохи дунда һургуулиин багша нүхэр **Василий Иванович Хижняковые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1969 оной декабриин 12.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР М. Л. БЕКИШЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын партийна болон совет органуудта удаан саг соо, һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, нүхэр **Михаил Лаврентьевич Бекишевые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1969 оной декабриин 12.

Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой хүдэлмэришэн Валерии Маланов ажалай түрүүшүүлэй тоодо оронхой. Эндэ ажаллаха зуураа В. Маланов хэдэн мэргэжэл шудалжа, коммунис ажалай ударник болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Маланов.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

КОММУНИСТ

Иван Иннокентьевич Скосырскиин бэшэһэн мэдүүлгэ Баргажанай леспромхозой директор Константин Иванович Арсеньев хэдэн удаа уншаба. Тэрэ этигэжэ ядангяар:

— Иван Иннокентьевич! Үнэхөөрөө тракторта хүдэлхөөр шиидэээ гүт? Ахалагша механигаар хүдэлжэ байһан аад, гэнтэ трактористаар хүдэлхэнь ямар юм даа,—гэбэ.

— Гайхаха юун байба гээшэб. Ойдо модо таллуулан шэрэхэ тракторнуудта хүнүүд дуталдана гү? Дуталдана. Энээнһээ болоно түсэб даабаришье дүүргэгдэнэгүй ха юм,—гэжэ Иван Иннокентьевич хэлэбэ.—Би тракторта хүдэлхэ ёһотойб. Отологдоһон модо таллуулан шэрэжэ үзэһэн хүм. Би коммунист гээшэб—гэжэ хэлээд, Иван гаража ошохоор үүдэн тээшэ даб гэбэ.

— Иван Иннокентьевич, хүлеэгыт! Хөөрэлдэе,—гэжэ Константин Иванович хүдэлмэришэнөө байлгана. Ахалагша механик Иван Скосырский хэлэһэндээ күрэдэг, һарбайһанаа абажа һаладаг эрид зантай хүн юм гэжэ һайн мэдэхэ байгаа. Тиимэһээ:

— Зай, трактортаа хүдэлэгты. Харин механигаар хүдэлхэм гэжэ мэдүүлгэ бэшэжэ бүүхэн ябаарайш. Ойдо модо таллуулан шэрэхэнь, ахалагша механигаар хүдэлһэн шэнги бэшэл байха,—гэбэ.

Ойдо хүдэлхэ болоһон Иван Иннокентьевич Скосырскии «Харахал байхат» гэжэ хэлээд, гаража ошоо бэлэй.

Түрүүшын үдэр тэрэ модо шэрэхэ даабаряа холо үлүүлэн дүүргэжэ, хүдэлмэришэдые гайхуулба. Үглөө үдэрынь бүришье ехэ модо таллуулан шэрэбэ. Тингэжэ халаан соогоо 80—90 кубометр модо шэрэжэ, бэшэ трактористнуудта үльгэр жэшээ харуулжа байгаа һэн.

— Иван дахяад трактортаа һуугаа...

— Энэш ехэ модо шэрэхэ хүн —гэһэн зугаа үдэр бүри хүдэлмэришэдэй дунда гарадаг һэн.

Уданшьегүй Иван Иннокентьевич Скосырскида бага комплексно бригадые даалгажа үгэбэ. Энэ ехэ харюусалгатай байгаа. Мүнөө ганса өөрынгөө түлөө харюусаха бэшэш. Табан хүнэй түлөө харюусаха хэрэгтэй. Табан ондоо һанал бодолтой хүнүүд. Булта өөр өөрын даабаритай, хэхэ ажалтай зон. Булта нэгэ хүн шэнги хүдэлөөгүй һаа, халаанай даабари дүүргэхэгүйш. Эдэ бүгэдые Иван Иннокентьевич һайн ойлгожо байгаа һэн. Тингэбэшье арсаагүй.

Һара бүри 1600 кубометр модо отолоод, таллуулан шэрэхэ гээшэнь тиимэ амар хэрэг бэшэ. Гэбэшье оролдожо хүдэлөө һаа, оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаа һаа, сохом лэ амжалта туйлахабди гэжэ Иван дотороо шэбшэн ябадаг, энээн тушаа нүхэдтөө хөөрэдэг бэлэй.

Тус бригадын модошод һара бүри 1800—1900 кубометр модо отолжо олоной анхарал татаба. Уданшьегүй һара соо хоёр мянган кубометр модо отолжо, бүхы «Забайкаллес» комбинат соо мэдээжэ болоһон юм. Эдэнэр туйлаһан амжалтаяа улам арьбадхан бүри ехэ амжалта туйлаха гэжэ оролдодог бэлэй. «ТДТ-40» түхэлэй трактор хуушарһан тула модо шэрэхэдээ бирадаггүй һэн. Бүхы «Забайкаллес» комбинадай модошод энэл трактораар модо таллуулан шэрэдэг һааб даа.

Уданшьегүй «ТДТ-75» түхэлэй шэнэ трактор леспромхоздо асарагдаба. Хэдэ хэдэн трактористнууд шэнэ машина хэрэглэжэ үзөөд, хаяба.

— Манай ой соо хүдэлжэ бирахагүй...

— Ямаршье шалтагаангүйгөөр эбдэрнэ—гэхэ мэтээр шалтагаалжа, хуушан тракторааараа модо шэрэһээр лэ байба. Шэнэ тракторай хүдэлжэ байхыень Иван Иннокентьевич хэдэн удаа хараһан байгаа. Тэрэ хүсэ ехэтэй, түргөөр ябадаг гэжэ абаһаар лэ ойлгоһон юм. Тиимэһээ шэнэ тракторые туршажа үзэхэ гэһэн зорилго урдаа табиба. Энээн тухай леспромхозой директортэ, партийна организацида дуулгаба.

— Тон һайн юумэ хэхээр шиидэбэш,—гэжэ тэдэнэр баяртайгаар дэмжэбэд.

Иван Иннокентьевич Скосырский балшар багаһаа оньһон техникэдэ дурлаһан. Тиин эдир залуу ябахадаа трактористын мэргэжэл шудалһан байгаа бшуу. Юрэдөө Иван Иннокентьевич мэтэ шадамар бэрхээр трактор жолоодохо хүн хомор лэ байгаа. Тэрэ ямаршье хүдэлмэридэ хүдэлхэдөө үнэн зүрхэнһөө оролдодог, абаһан уялгаяа дүүргэхээр эрмэлзэдэг, ёһотой коммунист хүн.

Түрүүшын үдэр Иван Скосырскиин даадаг бригадынхид биража хүдэлбэгүй. Шэнэ тракторынь ходо эбдэржэ, урагшаа ябабагүй. Бригадынь гэшүүд дураа гутажа:

— Иван Иннокентьевич! Хаягты саашань энэ трактораа. Игэжэ хүдэлжэ байгаа һаа, даабаряа дүүргэхэгүйбди. Мүртэй мүнгэ олохогүйбди,—гэлдэжэ байгаад дарья табилдабад.

— Мүнгэн... мүнгэн гэнэт. Энэ трактортнай баһал мүнгэнэй. Хүсэ ехэтэй энэ тракторые ашаглажа шадаа һаа, халаанайнгаа даабари гурба дахин үлүүлэн дүүргэдэг болохобди,—гэжэ тэрэ нүхэдтөө хэлээ һэн.

Теэд хүдэлгэжэ шадахал байхаб гэжэ Иван дотороо шэбшэн, олон юумэ дуугарангүй, тракторааал шэнжэлнэ. Шүрэб гайхануудыень татажа, дахяад лэ трактораынгаа жолоодо һуужа, отологдоһон модон тээшэ шэгүүлэн ошоно.

Нэгэ хэдыхэн сагай үнгэрхэдэ шэнэ тракторынь һайн хүдэлдэг болобо. Халаан бүри 90—100 кубометр модо отолоод, таллуулан шэрэжэ олоной анхарал татаба. Тиин һара бүри 2100—2200 кубометр модо шэрэдэг болоо бэлэй. Түрүү хүдэлмэришэнэй жэшээгээр мүн бүхы трактористнуудынь шэнэ тракторнуудаар модо шэрэдэг болоо һэн.

Шэнэ оньһон техни[...] нэбтэрүүлэн ажаллаһан [...] шэд амжалта туйлаха[...] туйладаг байгаа. Олон [...] модоной ажахыда [...] Иван Иннокентьевич Ско[...] ажал хэрэгые манай [...] вительство үндэрөө[...] 1966 оной намар гурэ[...] дээдын хайра шагнал [...] орден барюулһан юм.

Иимэ үндэр хайра [...] хүртэһэн хүдэлмэриш[...] жа, бүри һайнаар хүдэ[...] һэн үгэеэ үгөө бэлэй. [...] бата даа. Һүүлшын [...] соо тус бригадынхид 50[...] кубометр модо бэлдэж[...] 64 мянган кубометрт[...] ехэ амжалта туйлаа.

Коммунист, коммун[...] ударнигай хүндэтэ [...] хүртэһэн үнэн сэхэ Ив[...] кентьевич Скосырский [...] модо отолхоор зоригжо[...] мүнөө модо отолоод, [...] шэрэхэ шадалтай ВТМ-[...] лэй шэнэ трактор турш[...] на. Шэнэ техникэ турш[...] һон хүнэй ажал хэрэг[...] даа.

Г. ХАРЧ[...]

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ ХУБААЛДАНА

Һаяшаг Хориин аймагай Дээдэ Тайлсын һаалиин гүүртын һаалишад Любовь Донская, Маргарита Коробова, Мария Кайзер, мал адуулагша Михайлова, гүүртын бригадир Николай Мотыгулин гэгшэд хүршэ Санномысска отделениин һаалишадта ошожо, дүй дүршэлөө халан абалсаһан байна.

Тиихэдэ тэдэнэр Санномысскын һаалишадай үнеэдээ хэды багта, хайшан гэжэ эдеэлүүлдэг, үһалдаг тухайнь, һаамхай малдаа хайшан гэжэ тэжээл бүйлүүлдаг, тэрэнээ хубаарилан үгэдэг байһаниие хаража һонирхоһон байна.

Юуб гэхэдэ Санномысскын һаалишадай дунда дүршэлтэй бэрхэ зон олон ха юм. Байгша оной 11 һарын дүнгөөр эндэхи гүүртын дүрбэн һаалишад 2000 гаран килограмм һү үнеэн бүриһөө һаагаа. Тэдэнэй дунда үнеэн бүриһөө 2264 килограмм һү һааһан Капитолина Красикова, 2150 килограмм һааһан, Анна Дунаева, 2114 килограмм һааһан Агрофена Аюшеева, 2059 килограмм һү һааһан Валентина Борисова гэгшэд оролсоно. Уулзалгын түгэсхэлдэ суглаан болоо.

Энэ суглаан дээрэ совхозой ахалагша зоотехник нүхэр Бадмаев мал ажалайнгаа ямар байдалтай байһан тухай, отделениие эрхилэгшэ Дунаев өөһэдынгөө малшадай дунда хайшан гээд ажал хүдэлмэриень эмхидхэдэг тухайгаа, зоотехник Екатерина Цырендоржиева малай үүлтэр лажа һайжаруулха, тэрэнэй ашаг шэмэ хайшан гэжэ дээшэлүүлхэ тухай хөөрэжэ үгэһэн байнад.

Мүн баһа һаалишад Кайзер, Аюшеева гэгшэд өөһэдынгөө хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэбэд. Игэжэ хүршэнэр дүй дүршэлөө халан абалсажа, совхозойнгоо ажал хүдэлмэри урагшань дабшуулна.

М. ДЫМБРЫЛОВ.

Улаан-Үдын нооһо[...] фабрикынхид жэлэйн[...] урндшалан дүүргэхэ[...] нэ. Нооһо сэбэрлэн [...] хэйхид арба нэгэ [...] даабари үлүүлэн дүүр[...] сэбһөө гадуур 251 тон[...] сэбэрлээ. Комсомол [...] Полина Шитиковагай [...] рилдэг коммунис ажал[...] гада һайнаар хүдэл[...] халаан бүриингөө [...] 115—120 процент [...] дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: [...] гэшүүд—Тамара Лоб[...] лина Васильева, Гал[...] кова, Нелли Вандав[...] Казазаева.

А. МАНТАЕВАЙ [...]

КПСС-ЭЙ РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ:

ТҮРҮҮШҮҮЛ—ПАРТИИН ЗЭРГЭДЭ

Худанай леспромхозой модо шэрэдэг ашаанай автомашинын жолоошон Михаил Афанасьевич Скуратов предприятиин үйлэдбэриин түрүүшүүлэй нэгэн, социалис мүрысөөнэй манлайда ябадаг хүдэлмэришэн. Модо шэрэхэ үдэрэйнгөө даабарие 115 процентһээ доошонь оруулдаггүй хүн. Коллективэйнгээ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хандадаг ажалша бэрхэ энэ нүхэр КПСС-эй гэшүүндэ кандидат болгон абыт гэһэн мэдүүлгэ партийна эхин организацидаа бариһан байна. Партийна организациин коммунистнуудай нэгэн дуугаар абаһан шиидхэбэриие партиин райкомой бюро һаяхан баталаа.

Мүн тэрэшэлэн Чисаанын совхозой тракторист А. И. Еремеев, Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой машинно-тракторна мастерскойе даагша Д. С. Дондоков гэгшэд өөһэдынгөө хуби заяае Коммунис партиингаа нэрэ алдартай холбохо, тэрэнэй ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаха хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлээ. Тэдэнэй бариһан мэдүүлгэнүүдые хангаһан шиидхэбэри баталагдаа.

ЗАЛУУ КОММУНИСТНУУДАЙ ҺУРГУУЛИ

КПСС-эй райкомой бюрогой шиидхэбэреэр райкомой дэргэдэ залуу коммунистнуудай аймагай һургуули эмхидхэгдэбэ. Тус һургуулиин һуралсалай программа бюро дээрэ баталагдаа. Тэрэ һургуулиие КПСС-эй райкомой секретарь Г. С. Савельев хүтэлбэрилхэ юм. Һургуулиин багшанараар партиин райкомой секретарьнар, таһагуудые даагшад, бюрогой гэшүүд томилогдоо.

Залуу коммунистнуудай аймагай һургуулида һурагшад КПСС-эй Программа болон Устав шудалха, партийна байгуулалтын гол ёһо гуримуудтай, партиин абаһан шухала шиидхэбэринүүдтэй танилсаха юм. Гадна залуу коммунистнууд Москвада боложо үнгэрһэн Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөнэй документнүүдые шудалан үзэхэ байна.

СЕМИНАРНУУД БОЛОБО

КПСС-эй Түнхэнэй райком Тоора, Туран, Түнхэн, Жэмһэг, Толтой тосхонуудта кустовой семинарнуудые зарлаба. Тэдэ семинарнуудта нютагуудтахи политинформаторнууд, агитаторнууд, пропагандистнууд, лекторнууд уригдаа. Мүн тэрэшэлэн энэ һуралсалда партийна эхин организацинуудай болон парткомуудай секретарьнар хабаадалсаа.

Эдэ семинарнуудта хабаадагшад Колхозниигуудай бүхэсоюзна III съездын дүнгүүд тухай, хүн зоной тоо бүридхэлэй эхэлхэ үедэ политинформаторнууд болон агитаторнуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай элидхэлнүүдые шагнаба. Удаань 1969 оной хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүд ба табан жэлэй табадахи жэлдэ бүтээхэ дайшалхы зорилгонууд тухай хөөрэлдөөн болоо. Семинарай эсэстэ уласхоорондын байдал тухай лекци уншагдаһан байха юм.

И. ПОЛХОНОВ,
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

ХҮН ЗОНОЙ ТОО АБАХА БҮХЭСОЮЗНА БҮРИДХЭЛ

ҮГЛӨӨШЬЕ ЭХИЛЭЭ ҺАА, БЭЛЭН

Репортаж

Һурагшадай хэшээлээ эхилхэ хонхын жэнгирхэдэ, Егор Мотоевич ээлүүдгүй боложо сонходо ошоод, һургуули руугаа шэртэн байтарнь, телефоной хонхо наяршаба. Ута столой үзүүртэ хүндэлэн табиһан соморхон столдо ошожо һуугаад, трубкаяа абаба.

— Нэгэдэхи отделһээ шагнажа байна,—гэбэ.

— Аа, Үльдэргэһөөгта? Зай тоологшодтнай айлнуудаараа ябажа дүүргэбэ гү?

— Участогуудаа даб дээрэ эрьежэ, декабриин 15 болотор дүүргэхын тула хүдэлмэреэ һайн ябуулжа байгаа зон байнат. Тиибэшье илангаяа холо, дүтын гүүртэнүүдээр таража һуудаг айлнуудаал үшөө, үшөө дахин һонердхогты. Тоологшодой, Таанад, инструкторнуудай семинарта 19-дэ ерэхээ мэдэжэ байна аабзат? Бэшэ захиха, хэлэхэ юумэ үгы шэнги. Ойлгогдоогүй асуудалай гараа һаань, хонходоодхиио бээзт.

Хөөрэлдөөгөө дүүргэһэн дары энеэбхилэн, нам руу хараад, Егор Мотоевич:

— Үдэр бүри шабинарайнгаа дунда ябажа, сагайшье ошоһые мэдэдэггүй намшуу хүндэ эндэ һууханъ уйтайшаг болохо гэжэ, сэхынь хэлэхэдэ, һанаа һэм. Теэд эндэшье хэлсэхэ, эмхидхэхэ юумэн ехэ, харюусалгатай хэрэг олон. Юрэдөө, тухашархаар лэ.

Хүн зоной тоо бүридхэхэ бэлэдхэлэй ба үнгэргэлгын үедэ тогтоогдоһон таһагые даагшын хүдэлмэри нээрээшье бага бэшэ. Егор Мотоевич Модогоровой даадаг таһагта Яруунын аймагай бүхы баруун талын — Үльдэргын, Эгэтын-Адагай, Эгэтын, Комсомольский сомсельсоведүүд, Гүндын посёлково Совет оруулагданхай. Эндэхи нютагай Советүүдэй мэдэлэй газар дээрэ ажаһуудаг бүхы зониие бүридэлдэ нягта нарииаар абаха хэрэгые энэ таһаг хангаха юм.

Зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэхын тула һайн бэлэдхэлэй хэрэгтэйнь мэдээжэ.

Таһагай хүдэлмэри тодорхойгоор эмхидхэн ябуулха зорилгоор декабриин 8-һаа эхилээд, 57 хоногой туршада таһагые даагша гол ажалһаа сүлөөлэгдэхэ юм.

Тиин Эгэтын интернат һургуулиин үнинэй багша Егор Мотоевич Модогоровой хэшээлдээ ошодог янзаараа эртэлжэ Эгэтын сомсоведэй гүйсэдкомой байшангай кабинедтэ ерээд байһан үедэнь уулзааб.

Егор Мотоевичһоо ондоо, гол ажалһаа ехээр һампалтагүй хүниие таһаг даагшаар табиха аргагүй байгаа юм гү гэжэ, илангаяа һурагшадай түрэлхид һанажа магад. Харин энэ харюусалгатай, хүндэтэй тушаалда эгээл найдамтай, урдань бүридхэлгэдэ хабаадалсаһан, дүй дүршэлтэй хүниие шэлэжэ томилходоо, партиин Яруунын райкомой бюро, аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет Егор Мотоевичой кандидатура дээрэ тогтоһон байна. Нүхэр Модогоров, 1939, 1959 онуудта тоологшоор, инструктор-хинагшаар хүдэлһэн байба.

Мүнөө Егор Мотоевич таһагые (урдань таһагууд эмхидхэгдэдэггүй байгаа) даагшын уялга дүүргэхэ зуураа, үнэн сэдьхэлһээ оролдожо, энэ хүндэтэ тушаалдаа хам оронхой. Хаана, али сомондо (сомон бүхэн инструкторска участок болон таһаранхай) хүн зониие бүридхэлгэдэ бэлдэхэ тодорхой хэмжээнүүд хэр бэелүүлэгдэжэ байнаб гэжэ үдэр бүри хинан шалгана, участогуудаар ябажа, шухала туһаламжа үзүүлнэ, инструкторнууд, тоологшодтоёо уулзана. Һаяхан тэдэнэрээ суглуулжа, таһагайнгаа дэргэдэ семинар үнгэргөө. Нигэжэ аймагай түбтэ болохоёо байһан семинар дээрэ таһагай хүдэлмэри тухай, урдань үнгэргэгдэһэн бүридхэлнүүд тухай элидхэл хэхээ бэлдэжэ байна.

Нүхэр Модогоровой саг үргэлжэ ажаһуудаг түрэлхиин тосхон Мужыхада, жэшээлэн хэлэбэл, хүн зоной бүридхэл хэдыдэшье эхилхэ гээ һаа, юумэнь хуу бэлэн. Тус тосхондо 1090 хүн ажаһуудаг. Тэдэнэрые январиин 1-һээ хойшо переписной листын ёһоор бүридкэлдэ абаха хоёр тоологшо томилогдонхой. Хэр магад эдэнэрэй ямар нэгэ шалтагаанаар бүридхэлэй үедэ хүдэлжэ шадахагүй болобол, өөһэдыень халаха туһалагша тоологшод олдонхой.

Хэн тоологшо, ямар участогта ябахаб гээд, тосхониинь хоёр ондоо болгогдожо хилэгдэн хубаагданхай. Тоологшод—хүдөөгэй библиотекые даагша Цырма Ломбоевна Цыбикжапова лесхозой хүдэлмэрилэгшэ Сергей Цыренжапович Бимбаев хоёр үдэрэй туршада участогайнгаа айлнуудые даб дээрэ эрьежэ дүүргээд, абаһан тоо баримтануудаа шэнжэлжэ, согсолжо, тусхайта мэдээсэл дээшэнь саг болзор соонь, декабриин 15 болотор бэлдэжэ хүргэһэн байна.

Мүн тэрэшэлэн таһагай бусад участогуудта хүн зоной тоо бүридхэл абахаар түгэс бэлэн.

Ц. ДУГАРОВ.
манай тусхай корр.

О[...]

АРХАНГЕЛЬСК. [...] дүүрэтэр түсэбһөө гад[...] миллион дүрбэлжэн мет[...] һа гаргаха уялга Ар[...] скын целлюлозно-с[...] комбинадай коллекти[...] тэрээнээ амжалтатайга[...] гэжэ байна. Зураг [...] № 2-дохи саарһанай фа[...] нэгэ цех соо.

ТАСС-ай фотохро[...]

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

КОЛХОЗОЙ БУУСЫН ТОЛЛОЛГО

ЮЖНО-САХАЛИНСК. (ТАСС). Ногликн тосхондоо Тымь мүрэнэй адаг багта «Восток» гэжэ загаһа барилгын колхозой түбэй буусын барилга түгэсхэгдөө. Сахалинай зүүн-хойто эрьеын Набиль, Нильтун, Чайво ба Венское гэжэ холын байрануудһаа бүхы загаһашад-нивхэнүүд эндэ зөөжэ ерээ. Бүлэ бүхэндэ электричествэтэй, радиотой, ууралай хүсөөр дулаасуулагдадаг коттеджнүүд үгтөө. Тосхондо стадион баригданхай. Тэндэ национальна түхэлэй спортоор: номо һомоор харбалгаар, шаргада оруулһан нохойнуудаар урилдалгаар мүрысөө үнгэргэжэ болохо байна.

Нивхэнүүдэй 20 гаран бүлэ холын байрануудһаа Некрасовка зөөжэ ерээ. Эндэ «Красная заря» гэжэ загаһа барилгын колхозой түбэй бууса баригдажа байнхай. Хүһан ой соо бодхогдоһон энэ бууса курортно горо шэнгеэр харагдадаг. Бүхы гэрнүүдынь хүйтые табидаггүй бетон панельнүүдээр баригдана. Культурын байшан, спортын түхеэрэлгэнүүд, худалдаа наймаанай-ажаһуудалай комбинат, овощ ургуулха теплицэ болон бусад шэнээр баригдаха Некрасовкада бодхогдохо юм.

Холын байрануудһаа, бишыхан тосхонуудһаа городской түхэлэй гэрнүүдтэ зөөлгэжэ оруулга Сахалинай загаһа барилгын бусад колхозуудта түгэсхэгдэжэ байнхай. Шэнэ байра барилгада һүүлшын хоёр жэлэй турша соо 9 шахуу миллион түхэриг колхозууд һомолһон байна. Иимэ үргэн олоор гэр байра бариха яахадаа аргатай болооб гэхэдэ, жэжэ артельнүүд олзоборилгын флодтой томо хамтын ажахынууд болгон нэгэдхэгдэһэн байгаа. Флодые ашаглалга колхозуудай мүнгэн олзые арба дахин нэмээгээ.

АЛТАЙН КУРОРТНО ГОРОД

БЕЛОКУРИХА. (ТАСС). Алтайн хизаарай Белокуриха удахагүй Сибириин эрхим курортно городок болохо байна. Тэндэхи аршаануудые хэрэглэдэг табан санатори мүнөө хүдэлдэг. Эдэ санаторинуудта нэгэн доро 2 мянган хүн аргалуулна.

Энэ шадар үшөө найман санатори бариха гэжэ шиидхэгдээ. Санатори бүхэн найман дабхар унталгын корпус болон байрануудһаа бүридэхэ. Тэндэнь аргаламжын кабинедүүд, столово, клуб, элдэб хангалгын таһагууд бии байха. Эдэнь хоорондоо хаамал галерейнүүдээр холбоотой байха. Иимэ байшан соо нэгэ доро 500 хүн амаржа шадаха байна.

РЕВОЛЮЦИИН ВЕТЕРАН

ТАЛАС. (ТАСС). Киргизэй ССР-эй Таласай Калининай нэрэмжэтэ үйлсын 159-дэхи гэр нютагай почтальонуудта һайн мэдээжэ болонхой юм. Ороной бүхы нютагуудһаа эндэ корреспонденцинууд олоор ерэжэл байдаг. Декабриин 10-най үдэр — гэрэй эзэн Ефим Антонович Батеевэй 90 наһа гүйсэһэн үдэр бэшэгүүд болон телеграммануд илангаяа олоор абтаа.

Түүхэтэ гайхамшаг ушарта — броненосец «Потемкин» дээрэ болоһон восстанида хабаадаал, мүнөө эндэ үлэһэн үсөөхэн хүнүүдэй нэгэниинь Ефим Антонович болоно. Тэрэ бусад морягуудтай хамта корабль дээрэ Улаан туг үлгэһэн юм. Бакеев броненосецой торпедна аппаратуудай дэргэдэ часовойгоор зогсожо байһан юм.

Ефим Антонович 1917 ондо Үбэлэй ордониие добтололсоо, граждан дайнай фронтнууд дээрэ байлдаа. Тэрэнэй ажалайнь мэргэжэл модошо дархан юм. Тэрэ энэ мэргэжэлээрээ Таласска нугада олон удаан жэлдэ хүдэлөө. Мүнөө комсомолшууд ба пионернууд Ефим Антоновичто хододоол айлшаар ерэжэ байдаг. Революциин ветеран тэдэнэртэ дурдан дурдан хөөрэдэг, Совет засагай түлөө тэмсэлэй талаар соратнигуудайнгаа эльгээһэн бэшэгүүдые, тиихэ жэлнүүдэй сэдьхэл хүдэлгэмэ документнүүдые харуулдаг байха юм.

ШЭНЭ ҮТЭГЖҮҮЛГЭ

РЯЗАНЬ. (ТАСС). Баһа нэгэ түхэлэй үтэгжүүлгые—натриева селитрые—Рязаниин нефть шанаржуулгын заводой коллектив хүдөөгэй ажалшадта үгэжэ эхилээ. Түхеэрэлгын начальник Б. Сергеев, механик В. Попков гэгшэдэй дурадхаһан технологиин ёһоор гол үйлэдбэреэ эрхилжэ байхадаа, энэ селитрые нэгэн доро абадаг байха юм.

Рязаниин нефтехимигүүд хүдөө нютагуудта элдэб янзын минеральна үтэгжүүлгэ үгэдэг. Тэдэнэр мүн лэ аммиагай уһа абадаг болоо. 3—5 тонно иимэ уһые гектар газарта сасахада, хартаабхын ургаса хори-гушан центнерээр дээшэлдэг байна. Областиин ажахынууд жэлэй эхинһээ хойшо заводһоо таби мянга гаран тонно аммиагай уһа абаа.

ПРИМОРИИН БАРАЙГАР УРГУУЛДАГ ЦЕНТРНҮҮД

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Алас-Дурна зүгтэхи барайгарай түрүүшын заводые Хороль тосхондо бариха гэжэ шиидхэгдээ. Энэ предприяти 240 тонно барайгарые үдэр бүхэндэ буйлуулжа шадаха байна. Заводтой зэргэлүүлээд 35 мянга шахуу тонно багтаасатай элеватор бариха гэжэ шиидхэгдэһэн байна.

Примори хадаа Алас-Дурна зүгтэ ба Сибирьтэ барайгар ургуулдаг гансахан лэ район болоно. Ойрын жэлнүүдтэ хизаар жэлдээ 480 мянган тонно, мүнөөнэйхидэ орходоо 15 дахин ехэ барайгар ургуулан абадаг болохо. Тиимэһээ ургасые буйлуулха промышленна бааза байгуулха хүдэлмэри мүнөө Приморидо эхилээ. Хорольдохи заводһоо гадна, үшөө нэгэ буйлуулгын центр байгуулагдаха. Түмэр замай Мучная гэжэ станци дээрэ Черниговскэ завод шэнэдхэн байгуулагдажа, барайгар крупа татан гаргаха тусхай мэргэжэлтэй болохо байна.

...ДӨӨГЭЙ ҺУРГУУЛИНУУДТА—ОНСО АНХАРАЛ

(Арадай гэгээрэлэй эдэбхитэдэй республиканска зүблөөн)

...хотодо, Советүүдэй ...конференц-зал соо ара...лэй эдэбхитэдэй респуб...зүблөөн мэнэ һаяхан бо...бэ. Хүдөөгэй юрэнхы эр...а һургуулиин ажал хү... саашадань һайжаруулха ...удал тэндэ зүбшэн хэл... асуудалаар БурАССР-эй ...министр нүхэр ДМИТРИ...идхэл хэбэ.

...й орон мүнөө үедэ ком...гуулха асари ехэ зорил...шиидхэжэ байна. Ушар ...вет һургуулиин үүргэ, ...дээшэлэнхэй. Энээн ту...ин XXIII съездын шиид... болон «Юрэнхы эрдэмэй ...улиин хүдэлмэриие саа...һайжаруулха хэмжээнүүд ...СС-эй ЦК-гай ба СССР-...үүдэй Соведэй тогтоол ...хойгоор заагданхай.

...гдэһэн захяа заабари... хүдөөгэй һургуулинууд ...н анхарал хандуулаг...шье манай республи...линуудай арбанай юһэн ...дөө нютагуудта байна. ...араадаа абажа, хүдөөгэй ...дай һуралсалай-мате...азые саашадань бэхи...лэниие һайн мэргэжэлтэ...а, һуралсал-хүмүүжүүл...эри һайжаруулха та...ликын партийна ба со...нууд, арадай гэгээрэлэй ...нууд горитойхон хүдэл...аа.

...эдэ хүдөө аймагуудай ...гуулинууд городой ямар...лиһаа дутуугүй һайн ...түхеэрэлгэтэй болонхой. ...рхэ багшанарай тоо оло...

...аймагай XX партсъез...тэ колхозой түб һуу...ениин түрүүлэгшэ нү...в П. Ц.) дунда һургуу...хэй (1968 ондо энэ ...хүнэй һууритай һургуу...й байшан барижа дүүр...лдэ бүхы предмедүүдээр ...кабинедүүд байгуулаг...лектив дотороо методи...эри һайжаруулха, үхи...һээ мэргэжэлыень ол...онсо анхарал хандуу...ргэжэлтэдтэй, һурагшад...нууд ходо эмхидхэгдэ... хүдөөгэй ажал хүдэлмэ...гаар хүмүүжүүлэгдэнэ. ...он һурагшад колхоз... туһална. Энэ жэлдэ тэ... 15 га хартаабха, 1850 ...н хуряагдаа, 16 мянган ...һон хайшалагдаа. поли...онно наг шэбхэ гаргаг...үбэлжэлгын үедэ эндэхи ...олон багшанар гурбан ...үүртэ шефтээ абанхай. ...лдэ 10-дахи класс дүүр...бултадаа түрэл кол...хоор үлэнхэй. 96 про...дынь хангалтатай һай...үзэжэ гараа. ...һургуулиин имэ дүй дүршэл тухай бусадшье үльгэр жэшээнүүдые дурдамаар.

Гэбэшье дутуу дунданууд олон үзэгдэнэ. Зарим һургуулинууд гэр байраар муу хангагданхай, дутамаг түхеэрэлгэтэй, багшанараршье хүсэд бэшэ байһаар.

Энэнь үхибүүдые һургахада муу-са нүлөөлнэ, ажалай политехническэ бэлэдхэл хангаха, эдиршүүлэй хожомоо шудалха мэргэжэлынь олгохо талаар ехэ бэрхэшээлнүүдые тохёолдуулна.

Элидхэлшэ саашадань үхибүүдэй эрдэм мэдэсэ тухай дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлэбэ. Тиихэдээ түрүү һургуулинууд болон багшанарай дүй дүршэлдэ онсо анхарал хандуулба. Олохон дутагдалнуудые элирүүлбэ.

Удаань хүдөөгэй һургуулинуудта хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин ямараар табигдаһан тухай хөөрэхэ зуураа, залуушуулые хүдөө нютагуудта үлөөн хүдэлгэхын тула тэдээндэ эртээнһээ мэргэжэлыень шэлүүлхэ, хүдөө ажахын мэргэжэл үгэдэг һургуулинуудта залуушуулые олоор эльгээдэг болохо тухай хэлэбэ.

Республика дотор жэл бүхэндэ 5 мянган хүн хүдөөгэй һургуули дүүргэбэшье, тэдэнэй оройдоол 20 процентнь нютаг тосхондоо үлэнэ.

Энэ дутагдалые зайсуулха асуудал олохон һургуулинуудта үшөөл хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ.

Элидхэлшэ мүн һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд тухай тогтобо. Энэ жэлдэ колхоз болон совхозуудта дүн хамта һурагшадай үйлэдбэриин 335 бригаданууд хүдэлжэ, 20 мянга гаран һурагшадые элсүүлһэн байха юм. Тэдэнэй хүсөөр энэ зун, намарай үедэ 166 мянган центнер үбһэн, 60 мянган центнер набшаһата тэжээл хуряагдаһан, 750 га дээрэ куузику ургуулагдаһан, 300 мянган хонид хайшалагдаһан, бэшэшье хүдэлмэри хэгдэһэн. Ёнгорбойн, Хэрэнэй болон бусад һургуулинууд гектарһаа 700—800 центнер куузику хуряагаа.

Ихэнхидээ һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд колхоз, совхозуудта туһалха талаар яһала ехэ хүдэлмэри ябуулһан болоно.

Гэбэшье имэ бригаданууд тушаа колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд адли һайнаар анхарнагүй.

Элидхэлшэ удаань бүгэдэ ниитын найман жэлэй һуралсал тухай хуулиин ямараар бэелүүлэгдэжэ байһан тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ. 1968—1969 оной һуралсалай жэлдэ 311 һургуули, 83 сомоной Соведүүд дурсагдаһан хуулиие бүрин түгэс бэелүүлээ. Гэбэшье Зэдын, Хяагтын, Загарайн, Кабанскын, Ахын аймагуудта найман жэлэй болон дунда һургуули дүүргэһэн үхибүүдэй тоо үсөөрөө.

Гадна хүдөө һургуулинуудай гэр байра, түхеэрэлгэ һайжаруулха тушаа элидхэл соо онсо анхарал хандуулагдаба. Юуб гэхэдэ, энээн дээрэһээ һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри нилээд дулдыдана бшуу.

1969—1970 оной һуралсалай жэлэй эхин дээрэ республика дотор үүсхэлтэ аргаар 27 һургуулинууд баригдаа, спортын 10 зал, 8 мастерской, хүүгэдэй 8 саад, 18 интернат ашаглалгада үгтөө. Илангаяа Баргажанай, Загарайн, Хориин, Зэдын, Яруунын, Хяагтын, Сэлэнгын аймагуудта шэнэ һургуулинууд олоор баригдаа. Тэндэхи олониитын эмхинүүд болон үйлэдбэриин коллективүүд һургуули бариха хэрэгтэ харюусалга ехэтэйгээр хандаа. Энэ һуралсалай жэлэй эхин дээрэ, жэшээнь, Загарайн аймагай колхоз, совхоз болон леспромхозууд 1040 хүнэй һууритай 4 һургуули, спортын 2 зал, хүүгэдэй 2 саад, багшанарай 20 байра барижа үгөө.

Элидхэлшэ мүн бусад шухала асуудалнууд дээрэ тодорхойгоор тогтобо.

Тиин республика дотор арадай гэгээрэлые хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлажа, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула арадай гэгээрэлэй органууд болон хүдөөгэй һургуулинууд партийна ба советскэ органуудай хүтэлбэри доро, комсомольско болон профсоюзна организацинуудай, колхоз ба совхозуудай, предприятинууд болон олониитын эдэбхитэй туһаламжада түшэглэн, урдаа табигдаһан зорилгоо амжалта түгэсөөр шиидхэхэ бээз гээд гэгээрэлэй министр бүгэдын үмэнэһөө этигэл найдабари элирхэйлбэ.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн эхилбэ. Түбхын түрүүндэ ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **М. Ф. Махановта** үгэ үгтэбэ.

— Хүдөөгэй һургуули тухай хэлсэхээ суглараһамнай һайшаалтай. Олоороо зүбшэхэ, хэлсэхэдэ туһа ехэ.

Манай республикын һургуулинуудта ВЛКСМ-эй ЦК-гай VI пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдана. Городой № 1, 3, 40, Усть-Баргажанай, Дээдэ Жэрэмэй, Үльдэргын болон бусад һургуулинуудта «Ленинскэ зачет» һонирхолтойгоор үнгэргэгдэнэ. Эгээ түрүүлэн тус һургуулинуудта методическа соведүүд эмхидхэгдээ.

Сэлэнгын Ноёхоной дунда һургуули байгша ондо дүүргэһэн хүбүүд ба басагад бүхы классаараа түрэл колхоздоо ажаллахаяа үлөө һэн. Тэдэнэй һайн һайхан жэшээ үүсхэлые бусад һургуулинууд дэмжэхэ аабза. Дээдэ Хэжэнгын дунда һургуулиин ахалагша классуудайхид совхозойнгоо отара, фермэнүүдые шефтээ абанхай. Илангаяа мүнөө тэжээлээр хомор жэлдэ һургуулиин зүгһөө малшад, хонишодто туһалха гээшэ тон һайшаамаар. Дурсаглаһан һургуулиин эдэбхи үүсхэлые ВЛКСМ-эй Буряадай обком дэмжээд, энэниие бусад һургуулинуудта нэбтэрүүлхыень ВЛКСМ-эй райкомуудта дурадхаа.

Хүдөөгэй эдиршүүлдэ саг үргэлжэ анхаралаа хандуулха гээшэ манай нангин хэрэг мүн. Дунда һургуули дүүргээд, хоёр-гурбан жэл колхоз, совхоздоо ажаллаһан залуушуул институтда эгээ түрүүшын ээлжээндэ абтаха ушартай.

КПСС-эй Загарайн райкомой секретарь **Бодонов О. Н.** һургуулинуудай барилга түхеэрэлгэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ. Хүдөөгэй һургуулиин хүдэлмэриие эрид шуұд һайжаруулхын тула тэндэ түбхын түрүүндэ мэргэжэлтэ багшанар хэрэгтэй ха юм. Манай аймагта багшанар олон дутуу. Теэд энэ ямар шалтагаанһааб? Хоёр шалтагаанһаа. Нэгэдэхинь: хүдөөгэй зарим һургуулинуудта багшанар байрын муу дээрэһээ нэгэ жэл хүдэлөөд, саашаа удаан тогтоногүй. Хоёрдохинь: пединститут дүүргэжэ гарагшад багшынгаа бэшэ, харин ондоо ажалда ороно. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр аяар дүрбэн жэл соо дээдэ эрдэм шудалбашье, багшын мэргэжэлдэ үнэн зүрхэнһөө дурлажа шадаагүй байна бшуу.

Мүн хүнүүдэй дутуу дээрэһээ—арбадахи класс дүүргэмсээрнь, ямаршье методико мэдэхэгүй хүнүүдые багшаар томилхо баатай бологдоно. Зарим һургуулинуудта үдэр бүри 5—6 хэшээл үнгэргэдэг багшанар бии. Тиимэшүүл ажалдаа диилдэжэ, заажа байһан предмедээ үхибүүдтэ бата бэхеэр, гүнзэгы тодоор ойлгуулжа шаданагүй. Һургуулинуудые багшанараар хангаха талаар республикын Гэгээрэлэй министерство хүсэд хэмжээ абанагүй.

Уланай дунда һургуулиин (Баргажан) директор нүхэр **Лошинов** ургажа ябаһан залуу үетэниие ажалай дүршэлтэйгөөр, газар таряаланда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ тушаа гол анхаралаа хандуулаа.

Улан тосхондо һүүлэй үедэ шэнэ гэрнүүд олоор баригдана. Колхозой баян техникые зүбөөр хэрэглэхын тула мэргэжэл һайнтай механизаторнууд, электригүүд болон бусад хэрэгтэй. Колхознигуудай Бүхэсоюзна III съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев үгэ хэлэхэдээ, дунда һургуулинуудай ахамад классуудай һурагшадһаа механизаторнуудые, бусад хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые бэлдэхэ асуудал ойрын жэлнүүдтэ шиидхэхыень СССР-эй гэгээрэлэй болон СССР-эй хүдөө ажахын Министерствэнүүдэй үмэнэ табиһан байна.

Уланай дунда һургуулида энэ талаар оролдонод. Зундаа ахамад классуудай һурагшад үйлэдбэриин лагерьта амарангаа, түрэл колхоздоо туһалдаг. Һургуули бүхэн өөрынгөө туршалгын участогтай байжа, үхибүүд багшынгаа хүтэлбэри доро элдэб янзын туршалга хэхэ, мүн үндэр ургаса ургуулха, малаа һайнаар үсхэбэрилхэ хэрэгтэнь колхоз гү, али совхоздоо туһалха болоно.

Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ Буряадай багшанарай институтэй ректор **И. А. Батудаев** хэдэн һанамжа дурадхал оруулаа.

— Педагогическа институтда үнэхөөрөө багша болохо дуратай хүнүүдые шэлэн абаха хэрэгтэмнай һургуулиин мэргэжэлтэд туһалха аргатай,—гэбэ.

Багшанарай институтда орохоёо ерэгшэдэй хахадһаа олонхинь үнэмшэлгэ соогоо бирагүй сэгнэлтэнүүдтэй байдаг. Харин дүрбэ—табан дээрэ дүүргэһэн һурагшад ондоо институтда мэдүүлгэ баридаг. Хүдөөгэй һургуули дүүргэгшэдэй бэлэдхэлынь һула гэбэл, алдуу болохогүй.

Мүнөө жэл манай институтда орохоёо мэдүүлгэ бариһан 2100 хүнэй 1022-ынь муу сэгнэлтэ абажа, гэртээ бусаа һэн.

Гэбэшье хүдөөһөө ерэгшэдтэ онсо анхарал табинабди. Жэшээнь, мүнөө жэл институтда орогшодой 80 процентнь хүдөөгэй үхибүүд болоно.

Сэлэнгын аймОНО-е даагша **Нехуров Б. Б.** хүдөөгэй һургуулиин директорэй ажалые яажа зүбөөр эмхидхэхэ тухай хэлэбэ. Юундэб гэхэдэ, директорһээ олон юумэ дулдыдана. Жэшээнь, нүхэр Клочихинай оролдолгоор (Ново-Селенгинскын дунда һургуули) тус һургуули аймаг болон республика соогоо түрүү һуурида гаранхай. Эхин классуудайнь багшанар класста хоёрдохи жэлдэнь нэгэшье үхибүү үлөөнгүй ажалладаг болонхой. Һургуулиин наһанай үхибүүд булта дaa һуралсана. Энэ—яһала ехэ амжалта.

Гэбэшье багшанарайнгаа хэшээлдэ ородоггүй, тэдэнэй ажалые һайса мэдэдэггүй директорнүүд бии. Имэшүүл һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ мүртэй нүлөө үзүүлжэ шадахагүй. Бидэ, аймОНО-гой болон Гэгээрэлэй министерствын хүдэлмэрилэгшэд, тиимэ директорнүүдтэ шанга эрилтэ табинагүйбди, тэдэнэй мэргэжэл шадабаря дээшэлүүлхэ хэрэгтэ горитой туһаламжа үзүүлнэгүйбди.

Хүдөөгэй бүхы һургуулинуудые эрхим һайн хүтэлбэрилэгшэдтэй болгоогүй һаа, һайн үрэ туйлахань бэрхэтэй.

Буряадай уран зохёолшодой холбооной правлениин түрүүлэгшэ **Жалсараев Д. З.** арадай багшын алдар соло тухай хэлээ. Манай уран зохёолшод багша тухай, тэрэнэй һайн һайхан хэрэгүүд тухай үшөө багаар бэшэнэ гэжэ тэмдэглээ.

Өөрынгөө эгээл дуратай, сэдьхэлдээ хадуужа ябадаг багша тухайгаа уран зохёолшо бүхэнэй бэшээ һаань, хэды олон зохёолтой байха һэмбибди. Һургуули, багшада саг үргэлжэ туһалха гээшэ уран зохёолшодой арюун уялга болоно.

Нүхэр Жалсараев мүн үхибүүдые бага наһанһаань номдо дуратайгаар хүмүүжүүлхэ тухай хэлээ. Олонхи һургуулиин библиотекэнүүд номоор үсөөн байдаг. Энэ асуудалда гэгээрэлэй болон культурын министерствэнүүд анхаралаа багаар табина.

Социалис Ажалай Герой, Үльдэргын һургуулиин директор **Номтоев Ц. Н.**, һургуулинуудай профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ **Хадаханэ О. Т.**, Буряадай АССР-эй сэрэгэй комиссар **Будажабэ Ф. Т.**, Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо **Баженов С. М.**, профтехучилищинуудай управлениин начальник **Томин** болон бусад үгэ хэлэбэд.

Тус зүблөөн дээрэ КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь **Бадиев А. А.** дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

БАГША—ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

АРБАН ДОЛООТОЙ ябаа. Эгээн тиихэдэ һурагшадай урда зогсожо, тэдэндэ ном заажа эхилһэн юм. Мэдэгма өөрөө гүлмэрхэн ябаашье һаа, эдир багашуулые эрдэмэй орьёл өөдэ дабшуулха харюусалгатай, хүндэтэйшье уялга бэедээ даажа абаһан бэлэй. Һургагша, багша! Хэдэн олон һурагшад энэ үнгэрһэн гуша шахуу жэлэй туршада иигэжэ Мэдэгма Эрдынеевнае хүндэлөө гээшэб. Эдэ үгэнүүд тэрэнэй гүн сэдьхэлэй һонорто хэтэдээл шэнгэнхэй, ямаршье сагта соностожо байдаг шэнги болошонхой ёһотой.

Комсомолой гэшүүн, Коммунис партиин гэшүүн, арадай гэгээрэлэй таһагай инспектор, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат. Эдир үетэниие эрдэм һургуулитай болгохо хэрэгтэ зорюулан, энэ үедэ ябуулһан ниитынь ехэ ажал ябуулгые гэршэлһэн үгэнүүд. Гушаад жэлдэ тэрэнэй ном заажа, үхибүүдые хүмүүжүүлһэн ажал ябуулгань тон лэ хүндэтэйдэ тоологдоно.

Һүүлэй табан жэлдэ Мэдэгма Эрдынеевна Насандариева Улаан-Үдэ шадар оршодог Дээдэ-Саянтын интернат һургуулида хүдэлнэ. Энэ һургуулида шэхэ хатуу, мууса дууладаг үхибүүд эрдэмдэ һургагдадаг юм.

Имэ һурагшадта юумэ ойлгуулха, ном зааха, тэдэниие ажал хүдэлмэридэ дадуулха гээшэ амар хэрэг бэшэ. Гэбэшье эхин классуудай һурагшадые хүмүүжүүлэгшэ Мэдэгма Эрдынеевна энэ орёо, хүшэр хүндэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байдаг. Илангаяа эдир багашуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхын түлөө хүсэл оролдолгоёо ехээр гаргажа хүдэлдэг.

Наһаараа хэһэн ажалынь, өөрынь айдар залуу ябахадаа шэлэжэ олоһон мэргэжэл. Энэл мэргэжэлээ залуугайхи шэнгеэр мүнөөшье хүндэлһөөр. Тиимэл хадаа холо ябадалтай хүдэлмэритэйб гэжэ голхорон гомдонгүй хүдэлжэл, харгылжал ябадаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунист багша-хүмүүжүүлэгшэ М. Э. Насандариева өөрынгөө шабинарта эдир пионернүүдэй зэргэдэ анхан ябаһан тухайгаа хөөрэжэ байна.

К. ГАБАЕВ.
Авторай фото.

Ажалшадай бэшэгүүд — МАНАЙ ПОЧТО

Үнгэрэгшэ ноябрь һара соо манай редакцида хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдэй эльгээһэн олохон бэшэгүүд абтажа, газетымнай хуудаһануудта толилогдоо. Ажалшадай бэшэһэн зарим бэшэг-гомдолнууд шалгалта хэгдэхээр зохихо захиргаанай, ажахын, олониитын эмхи зургаануудта эльгээгдэһэн байна. Тэдэнэй заримдань харюу абтажа, «Толилогдоогүй бэшэгэй мүрөөр» гэһэн гаршаг доро манай газетын хуудаһанда толилогдоһон, уншагшадта мэдээсэгдэһэн байха.

Ноябрь хадаа үбэлэй харюусалгатай хаһада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые түгэсхэхэ үе байгаа. Мүн энэ һарын туршада орон доторнай гүрэн түрын удха шанартай событинууд боложо үнгэрһэн байна. Тэдэнэй дундаһаа эгээл эли тодонь—Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съезд болоно. Совет ороной колхозно таряашадай ехэ хуралдааниие угтуулан республикын хүдөөгэй бүхы ажалшадай зоригжолто хүдэлмэриин амжалтанууд тухай материалнууд газетын хуудаһануудта үдэр бүри гаража байгаа. Бүхэсоюзна III съездэ манай республикаһаа ошоһон делегадуудай ажал хүдэлмэриие, тэдэнэй оролдосото габьяае зураглаһан очерк, зураглалнууд баһал толилогдоо бэлэй.

Колхознигуудай бүхэсоюзна III съездын үедэ съездын материалнуудһаа гадна, тэндэ хэлсэгдэһэн асуудал, элидхэлнүүд тушаа республикын колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдэй, хүтэлбэрилхы тушаалтад болон мэргэжэлтэдэй һанамжа, дэмжэлгээ элирхэйлһэн бэшэгүүд мүн лэ олоор толилогдоо. Энлэ хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэд Ф. Антонов, С. Чагдуров, Д. Цыренов, С. Тараскин, В. Баяндуев, Б. Лайдапов болон бусад илангаяа эдэбхитэйгээр газетымнай хүдэлмэридэ хабаадалсаһан байха юм.

Мүн энэ үедэ «Совет Алас-Дурна» гэһэн уран зурагай выставкэ республикымнай ниислэл Улаан-Үдэ хотодо нээгдээ. Энэ выставкэ Совет Алас-Дурна зүгэй олон областъ, хизаар, автономито республиканудай арадуудай соёлой хүгжэлтые, уран зураашадай уралан дүрсэлхэ шадабари, мэргэжэлые үргэн олониитын үмэнэ тобойлгон харуулжа үгэбэ. Үзэсхэлэндэ табигдаһан гоё һайхан уран зурагууд олон түмэн ажалшадай һанаа сэдьхэл хүлгөөжэ шадаа. Энээн тухай выставкэ харагшад өөһэдынгөө һайшаал, бодомжо, һанамжануудые манай газетэдэ толилуулаа. Мүнөөшье тиимэ бэшэгүүд редакцидамнай ерэһээр.

Газетэдэ толилогдоһон бүхы материалнуудай дундаһаа В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан темэ гол һуури эзэлнэ. Партийна, комсомолой, профсоюзай эмхинүүдэй ажабайдалай асуудалаар 19, хүдөө ажахын талаар—59, соёл культурын асуудалаар—47, «Нютаг нютагай һонин» гэһэн гаршаг доро олон корреспонденци болон мэдээсэлнүүд үнгэрһэн һарын туршада газетымнай хуудаһануудта толилогдоһон байна. Промышленна, хүдөө ажахын, үйлэдбэриин болон бусад асуудалнуудаар хэдэн зуугаад бэшэг хэблэгдэбэ.

Хүндэтэ уншагшад, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд! 1969 оной һүүлэй һара—декабрь гараад байна. Шэнэ 1970 оной богоһо дээрэ ерэгдэбэ гээшэ. Шэнэ жэлэй урда тээ редакцимнай үргэн ниитэ уншагшадтайгаа, өөһэдынгөө эдэбхитэй бэшэгшэдтэй ажал хүдэлмэриингөө асуудалнуудые зүбшэдэг заншалтай юм. Гараха жэлдэшье газетымнай хуудаһануудта агуу Ленинэй темэ гол һуури эзэлхэ. Багшын алдарта 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй ябаса тухай түрүүшүүлэй илалта болон түрүү ажалай дүй дүршэлые харуулһан бэшэг, мэдээсэлнүүд «Ленинэй үндэр шанда хүртэхын түлөө» гэһэн гаршаг доро үдэрһөө үдэртэ гаргагдажа байха. Мүн «Ажалшадай бэшэгүүд» гэһэн бүлэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдаха. Энлэ Совет засагай жэлнүүдтэ хүгжэн һалбарһан орон нютагайнгаа байдал, ажалшадай ажаһуудал, соёл гэгээрэлэй ургалта тухай бэшэгүүдые хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдһээ хүлеэнэбди.

Партийна ажабайдал, соёл сурталай асуудал, ажал хүдэлмэриин, ажалшадай ажаһуудалай асуудалнуудаар мэдээсэлнүүд болон ажалай түрүүшүүл тухай очерк, зураглалнууд газетымнай хуудаһануудта хүндэтэй һууряа эзэлхэ байна. Республикымнай ажахынуудай экономикын, Соведүүдэй, олониитын, худалдаа наймаанай эмхинүүдэй хүдэлмэри урдынхи мэтэ баһал үргэнөөр харуулагдажа байха болоно.

Эдэ бүхы асуудалнуудаар өөһэдынгөө һанамжа, дурадхал, шүүмжэлэл, ажаглалтануудаа тодорхойлон газетэдэмнай хэлэдээ баһажа байха бээз гэжэ найдагдана.

...ЬЯНОВТАНАЙ ...ЛЫН БИБЛИОТЕКЭ

...овскдахи В. И. Ленинэй ...1... Хүн зон эндэ сэдьхэ...лонгёор ородог. 1878 он...7 он хүрэтэр Ульяновта... эндэ ажаһууһан юм. Энэ ...бүхы юумэн бидэндэ ...

...нууд соонь номууд олон ...адай таһалга со, столо... Николаевичай кабинет ...я Александровнагай, үхи... комнатанууд соо—хаа ...номууд.

...тан ямар номуудые ун...гааб?

...танай бүлын гэшүүдэй, ...хүнүүдэй дурдалгануу...һэ болгон, бүри 1929 он...даһан номуудайнь список ...нэй Ульяновска гэр-му...ада хадагалаатай байдаг. ...удайнь списогые тэрэ ...на Ильинична хараһан, ...бэлэй. Ульяновтан но...хээр уншадаг, бүлынь гэ...дэн дуратай номуудтай, ...библиотекэтэй байһан.

...Ленинэй эсэгэ—Илья Ни... тэрэ үеын түрүү үзэл...-70 онуудайародой эрдэм ...дэлгэрүүлэгшэдэй тү...лал бодолоор хүмүүжэһэн ...һаниинь мэдээжэ. Тэрэ...нотекэтэй даб дээрэ та...ла энээниие аһагла... Ушинскиин, Я. Камен...Песталоциин, Н. Пиро...зохёолнууд тэрэнэй библио...лээд ехэ һуури эзэлнэ. ...онь, кабинедэйнь стол ...математика, физикэ, ме... болон бусад шу...номууд табяатай. В. Белинскиин, Н. Добролюбовай зохёолнууд, Н. Некрасовай шүлэгүүдэй боти эндэнь мүн лэ бии. Революционно демократическа литература уншадаг байһан туладаа, Илья Николаевичай бүхы ажабайдалайнь замда, юрын хүнүүдтэ хандасадань, үхибүүдые хүмүүжүүлгэдэнь ехэ күлөө үзүүлһэн юм.

Мария Александровнагай таһалга соохи стол, комод дээрэхи номуудынь Ильичэй эхын ехэ болбосоронгы хүн байһые гэршэлнэ. Л. Толстойн «Дайн ба амгалан байдал», И. Тургеневэй, Н. Некрасовай уран зохёолнууд, «Современник», «Отечественные записки» гэжэ ниитэ-политическэ журналнууд, англи, немец, француз хэлэнүүд дээрэ бэшэгдэһэн Шекспирэй, Гёттын, Шиллерэй, Гюгогой зохёолнууд эндэнь табяатай.

— Мария Александровна үхибүүдээ шадамараар, һонороор, нэтэрүү бэрхээр һургадаг байгаа. Үхибүүдынь таба наһатайһаа уншажа эхилһэн тула, номтой таһаршагүй холбоотой байһан! Үхибүүдтэ, эдиршүүлдэ зорюулагдаһан 100 гаран ном Ульяновтанай библиотекэ соо хадагалаатай. А. Пушкинай ,Н. Некрасовай, Л. Толстойн, А. Кольцовой, В. Жуковскиин, Ж. Вернын, Ч. Диккенсын, В. Скоттын, Д. Дефогой болон бусадай зохёолнуудые уншадаг байгаа. Түүхээр, естествознаниар, географяар тусхай номууд шэлэн абтаһан байдаг.

Ульяновтан «Детское чтение», «Семейные вечера», «Семья и школа», «Детский сад», «Родник», «Задушевное слово», «Детский отдых», «Воспитание и обучение», «Природа и люди» гэжэ журналнуудые захижа абадаг байһан. «Родник» гэжэ журнал илангаяа ехэ хүндэтэй болоһон янзатай. Д. Григорович, К. Станюкович, В. Гаршин, Д. Мамин-Сибиряк, В. Короленко болон бусад уран зохёолшод энэ журналда хабаададаг байһан ааб даа.

Ульяновтанай үхибүүдһээ эгээл ехэ библиотекэтэйнь Александр Ильич байгаа. Тэрэнэй библиотекэ соо 100 шахуу ном, гол түлэб политэкономиин түүхэ, хими, ботаника, биологи, социальна асуудалаар олон номууд тоологдоно. Александрын номуудай дунда К. Марксын «Капиталлай» нэгэдэхи боти, К. Марксын, Ф. Энгельсын «Коммунис партиин манифест», В. Плехановай зохёолнууд бии. Социальна литератураар ехэтэ һонирходог байһан Владимир ехэ ахынгаа библиотекэһээ номуудынь абажа уншадаг байгаа. Владимир Ильичэй таһалга соо өөрын заахан библиотекэ бии. Тэндэнь А. Пушкинай, М. Лермонтовэй, М. Салтыков-Щедринэй, А. Грибоедовэй, И. Тургеневэй, Н. Гоголиин ,Л. Толстойн номууд, мүн Гомерэй «Одиссея», Вагнерай «Эртэ урда сагай Грециин зурагууд» байдаг.

Ульяновтанай бүлын библиотекэдэ 350 гаран авторай номууд бии. Эхэ эсэгэнэрынь, үхибүүдыншье городой ниитын библиотекэһээ номуудые абажа уншадаг байгаа ааб даа.

...Таһалга бүридэнь—столнууд, номой тагууд дээрэнь, шкафууд соонь номууд. Эхэ орондоо, өөрынгөө арадта дуратай байхаар үхибүүдые хүмүүжүүлһэн номууд.

Б. БАБЛЮК,
(ТАСС-ай корр.)

«СК-3»—ХАГДАН ДЭЭРЭ

...хабарай болобол хагдан...улһаншье тэжээл болохо ...Түнхэнэй аймагай «Вос... Саяны» колхозой хүтэл...шэд энэ шухала хэрэгтэ ...а ехээр табиһан юм. Тус ... газарай 20 мянган гек...уур намарга эзэлдэг. Зун...эгтөө хүрэтэр үһан соогуур ойможо, үбһэ сабшажа абахада тиимэшье бэлэн бэшэ. Тиимэһээ эндэхи малшад нуур намаргын мүльһэн хуягта хушагдахада жэлһээ жэлдэ хагда хулһа сабшажа абадаг заншалтай.

Ноябрь һараһаа эхилжэ, Таһархайн отделениин комбайнернууд Д-С. Шожаев Л. С. Таряшинов хоёр «СК-3» комбайнаар намаг дээрэхи хагда сабшажа эхилээ һэн. Мүнөө 800-аад центнер хагда сабшажа, фермэнүүдтээ зөөжэ асаранхай.

Иигэжэ мүнөөшье ниитын малда тэжээл бэлэдхэлгээ эндэхид үргэлжэлүүлһээр.

Б. БИРБАЕВ.

ТОЛИЛОГДООГҮЙ БЭШЭГЭЙ МҮРӨӨР

«Улаан-Үдын Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ гудамжадахи «Дружба» кафе эдеэ хоол муугаар бэлэдхэнэ. Эндэ буряад арадай эдеэ хоол—бууза, һогошо, салмаад, һүтэй сай гэхэ мэтэ зарим сагтаа байһагүй. Хоол бэлэдхэгшэд, эдеэ зөөгшэдынь абари зангаар шэрүүн. Ажаллаха ёһотой сагтаа кафень хаалгатай байдаг» гэһэн бэшэг манай редакцида М. Зонхиев эльгээһэн юм.

Энэ бэшэгэй үндэһөөр шалгалта эмхидхэһэн Улаан-Үдын столовонуудай трестын директор нүхэр Н. Кузьмин манай редакцида иигэжэ мэдээсэбэ:

«Дружба» кафе үдэрынь столовын гуримаар, үдэшын 4 часһаа эхилжэ ажалшадай захилаар буряад хоол бэлдэдэг юм. Теэд һүүлэй үедэ адууһа малай эльгэн, өөхэн, һэмжэн, шуһан гэхэ мэтын дутамаг байһан дээрэһээ һогошо, шанаһан шуһан бэлдэгдэнэгүй. Мүн һүн, зөөхэй баһал зарим үдэр багаар абтажа, салмаад, һүтэй сай бэлдэхын аргагүй байдаг.

Ажалшадай эрилтэдэ анхаралтай байха, ажалай журам сахилгые һайжаруулха тушаа тус кафейн хүдэлмэришэдэй үйлэдбэриин зүблөөн үнгэргэгдөө. Ажалай журам сахилгые шангадхаха асуудалаар тус кафейн үйлэдбэриие даагша нүхэр Зверова, тэрэнэй орлогшо нүхэр Дарханова болон филиалые даагшын уялга дүүргэгшэ нүхэр Пархоменко гэгшэдтэ ажалай журам бэхижүүлхэ асуудалаар заабари үгтэбэ.

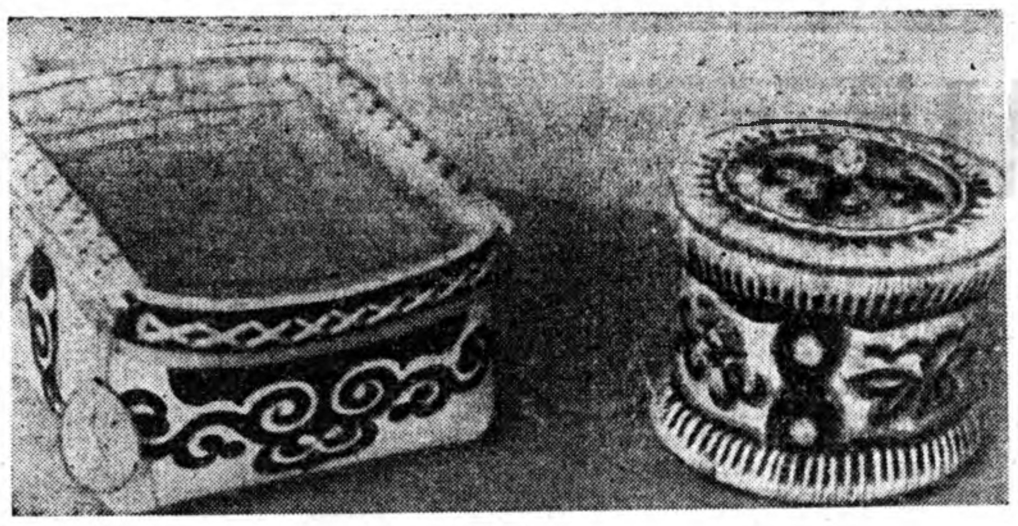
Ажалшадай эрилтэдэ анхаралгүй, зарим үедөө шэрүүн абари зан гаргадаг байһан эдеэ зөөгшэ Понамаревада уридшалан һануулга хэгдэһэн байна».

Үхибүүдэй элүүр энхые хамгаалха талаар Улаан-Үдын Октябрьска районой хүүгэдэй больницын ба поликлиникын коллектив ехэ оролдолго гаргадаг. Үбшэниинь тодорхойлхын тулада мүнөө үеын шэнэ аппаратура, мүн медицинын түрүү дүй дүршэл хэрэглэгдэнэ. Эндэхи олон хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө мэргэжэлые һайн шудалаад, ондоо, тэрээндээ дүтэ мэргэжэлдэ һуралсана. Зураг дээрэ: хүүгэдэй врач Елена Ахатовна Губайдулина ажал дээрээ.

А. ИВАНОВАГАЙ фото.

Улаан-Үдэ hайхан зональна выставкэ
Совет Алас Дурна

Хабаровска хизаарта ажаhуудаг олон яhатанай нэгэн — нанаец Очу Росугбу гэгшэ үйhөөр имиэ зүйлнүүдые бүтээжэ выставкэдэ табиба.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

Улаан-Үдэ хото

Монголой хубисхалта залуушуулай Центральна Комитедэй лектор нүхэр Намсарайжав ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой уряалаар Улаан-Үдэ хотодо айлшаар ерэhэн байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ Монголой хубисхалта залуушуулай түлөөлэгшэ Улаан-Үдын дээдэ, дунда hургуулинуудаар, промышленна предприятинууд болон соёл культурын газарнуудаар ябажа hонирхобо. Тинхэдэ Улаан-Үдын нэгэдэхи интернат hургуулида, хүдөө ажахын болон багшанарай институдуудта нүхэр Намсарайжав hурагшадтай, студентнэр болон хүдэлмэришэдтэй уулзажа хөөрэлдөө.

Уулзалга хэhэн газар бүридөө хүндэтэйгөөр хүлеэгдэн. Монголой Арадай Республикын ажахын, соёл культурын хүгжэлтэ тухай хөөрэжэ, совет хани нүхэдөө hонирхуулба. «Орон доторoo социализм байгуулгада Монголой залуушуулай хабаадалга» гэhэн нүхэр Намсарайжавай хэhэн лекци совет залуушуул анхаралтайгаар шагнаhан байна.

Захаамин

Һүүлэй жэлнүүдтэ Монголой Арадай Республикын Булган аймагай ажалшад аймагаймнай ажахынуудай малшад, таряашадтай хани халуун холбоо барисаатай болонхой. Тиимэhээ жэл бүри бэе бэедээ айлшалалсажа, өөhэд өөhэдынгөө ажабайдалтай дүтөөр танилсадаг, hонирхолтой уулзалга, хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэдэг заншалтай болоо.

Тиин hаяхан манай иишэ морилhон Монгол ороной бүлэг айлшад предприяти, ажахынуудаймнай ажабайдал, ажал хэрэгүүдтэй танилсаад, омог баяртайгаар мордобо.

Е. ЦЫДЕНОВА.

Улаан-Үдын аймаг

«Улаан Оронго» колхоз халтар хара үнэгэнүүдые үсхэбэрилдэг фермэтэй юм. Тэндэнь эгээ мүнөө 257 араатан тоологдоно. Колхозой ан үсхэбэрилэгшэд байгша ондо тэдэнэйнгээ 190-ыень гүрэндэ тушаажа, бусадыень түлжүүлэн үсхэбэрилхөөр түсэблэнхэй.

Тус ажахын ангай фермэ дээрэ энэ хүдэлмэридэ нилээд баян дүй дүршэлтэй болоhон колхознигууд Н. Д. Раднаев, Л. С. Санданов, Б. Д. Дамбаев гурбан ажалладаг. Эдэнэр ангуудаа hайнаар харууhалан үсхэбэрилнэ. Үнэгэдэйнь тоо толгой жэлhээ жэлдэ олошоржо байна.

Нёдондо жэл 140 халтар харын арhан гүрэндэ худалдагдажа, тэрэнhээ 11500 түхэригэй олзо колхоздо оруулагдаhан. Хамаг бүхы гаргашыень тоолоод байхада, сэбэр олзонь хоёр мянга шахуу болоhон байна.

Ажахынгаа олзо ехэтэй энэ hалбариие колхоз саашадань улам хүгжөөхөөр түсэблэнэ. Ангуудайнь тоо толгой ойрын жэлнүүдтэ мүнөө байhанhаа хоёр дахин олошорхо. Тиихэдэ үнэгэнүүдhээ гадна, мүн арhанай үhэ үнгөөр бүри hайхан норко гэжэ ан үсхэбэрилдэг болохоор тус колхоз хараална.

С. ТЮЛЮКИН.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

НАТО БА ЕВРОПО

Хойто Атлантическа холбооной сэрэгэй хүсые шангадхалгада НАТО-гой соведэй Брюссельдэ hаяхан болоhон дүүрэhэн сессиин зүбшэхэ зүйл урда мэтэ зорюулагдаhан байна. Түгэсхэлэй коммюникегэй зорюута балараар найруулагдаhан болобошье, бүлэглэлэй сэрэгэй хүсые НАТО-гой оронуудай дэмжэхэ шухала байhан тухай тэрээн соонь сэхэ хэлэгдэнэ. Европодо «тулалдаанай эхилhэн түрүүшын шатада» тактическа ядерна зэбсэг хэрэглэхэ тухай НАТО-гой ядерна хүсэ түсэблэлтын бүлэгэй hанамжа дурадхалнууд Брюссельдэ зүбшэн хэлсэгдээ. Үнгэрмэ ехэ болоhон сэрэгэйнгээ бюджедүүдые хорооно гэжэ зарим ханинарайнгаа hанаашалдаг байhые США-гай ба Англиин түлөөлэгшэд ехээр буруушааhан байна. Баруун Европоhоо өөрынгөө сэрэгүүдые гаргаха тухай Канадын шиидхэhэниинь сэхээр шүүмжэлэгдээ.

Гэбэшье Европодохи аюулгүй байдалай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын үедэ НАТО-гой гэшүүдэй дунда илангаяа хурса зуридөөн болоо. Европодохи мүнөөнэй байдалые зүбтэйгөөр сэгнэдэг бүлэглэлэй гэшүүн — зарим оронуудай түлөөлэгшэд Европодохи аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөө зарлаха тухай социалис гүрэнүүдэй дурадхалнууд тушаа «таарамжатай хараа бодол баримталхые» уряалаа. Жэшээлхэдэ, «Европодохи аюулгүй байдалай асуудалаар зүблөө үнгэргэхэ hанал бодолдо сэхэ руунь хандаха» шухала гээд Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Морис Шуман тэмдэглээ. Энэ зүблөө зарлалгада «тааруугаар хандаха» шухала гэжэ Даниин гадаадын хэрэгүүдэй министр Хартлинг хэлэhэн байна. Канадын гадаадын хэрэгүүдэй министр Шарп мүн лэ иимэрхүү удхатай үгэ хэлээ.

«Европын олонхи оронууд Европын аюулгүй байдалай асуудалаар зүблөө удааруулантүйгөөр үнгэргэхые эрмэлзэнэ» гэжэ мэдэхэдээ, США «тэрээниие hаатуулха» оролдолго Брюссельдэ гаргаа гээд «Вашингтон пост» газетэ бэшэнэ. «Өөhэдэйнь зүбшөөлөөр тодорхой хэлсээнэй бэлэдхэгдээгүй байhан сагта иимэ зүблөө үнгэргэhэнэй хэрэгтүй гэжэ США багсааhа» гээд газетэ бэшэhэн байна.

Ниитэ Европын зүблөө амжалтатайгаар үнгэргэхэ замда НАТО доторhоо зорюута олон бэрхэшээлнүүдэй тохёолдуулагдадаг байhые эдэ бүгэдэ харуулжа үгэнэ. Социалис оронууд тухай хэлэхэ болоо hаа, Европодохи шахардуу шанга байдал болюулжа, хүршэ hайнаар hуудаг болохые, өнхэ тайбанаар зэргэ оршон байлгые элдэб ниитын байгуулалтатай Европын гүрэнүүдэй хани харилсаанай нормо болгохые, дэлхэйн энэ районой шухала асуудалнуудые шиидхэлгые тодорхой хэрэг болгохые арадуудай эрмэлзэхые Европын долоон социалис оронууд оролдохо гээд тэдэнэй партийна ба гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй Москвада декабриин эхеэр болоhон зүблөөн дээрэ онсолон тэмдэглэгдэhэн байна.

Эдэ hайн hайхан зорилгонуудай түйлагдаха байhаниинь сохомтой.

ДАЙ ХЭХЭ УРДЫНГАА ХАРАА ШЭГЛЭЛЫЕ БАРИМТАЛНА

Һүүлэй үедэ Холбоото Штадуудта дайн байлдаанда эсэргүү олониитын хүсэтэ ябуулганууд таhалгаряагүй болоно, тэдэндэ хабаадагшад хадаа Вьетнамдахи «уршагта муухай дайн байлдаае» дары түргэнөөр болюулха, тэндэhээ американ сэрэгүүдые гаргаха эрилтэнүүдые хэнэ.

Эдэ уряанудта США-гай правительство ямараар хандана6? Сагаан байшан соо декабриин 8-да болоhон пресс-конференци дээрэ президент Р. Никсонэй хэлэhэн үгэ энэ асуудалда харюусана. «Столой саана hуужа хэлсээ хэлгэhээ ямар үрын гараhанhаа дулдыдангүйгөөр дайн байлдаан түгэсхэгдэхэ» гээд президент мэдүүлээ.

Ээрхэг түримхэй политикые үргэлжэлүүлхэ США-гай хүсэлэнтэй байhые, Вьетнамай асуудал сэрэгэй хүсөөр шиидхэхые тэдэнэй эрмэлзэдэг байhые Р. Никсонэй энэ мэдүүлгэ гэршэлнэ гээд американ ба дэлхэйн хэблэл тоолоно. Хэлсээнүүдые хэжэ дайн байлдаае түгэсхэхэ «бүхы найдабариие» президент үгы болгоо гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэhэн байна.

Вьетнамдахи дайн байлдаае «американ шэнжэтэй бэшэ болгохо» гол оролдолго Никсонэй правительство гаргадаг байна. Энэнь ямар удхатайб гэхэдэ, американ сэрэгүүдэй частьнуудые Урда Вьетнамай сэрэгүүдээр сааша саашадаа hэлгэхэ, Урда Вьетнамда американ сэрэгэй баазануудые, авиациие, артиллери болон бусадые үлөөхэ ябадал болоно. Американ солдадуудые Вьетнам эльгээхын орондо тэндэ Таиландын ба Урда Корейн сэрэгүүдэй дайлалдахын тулада мүнгэ түлөө hаа, дээрэтэхэ гэжэ үгэ хэлэхэдээ Никсон тайлбарилhан байна. Тиимэ болохолоороо, дайн байлдаае «американ шэнжэтэй бэшэ болгохо» гээшэ сенатор Фулбрайдай хэлэhэнэй ёhoop «алалга хюдалгые ба hандаргалгые болзоргүй саг соо үргэлжэлүүлхэ» гэhэн удхатай.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Арсалдаа тулалдаа сэрэгэй хүсөөр шиидхэхэ хараа шэглэлые шэлэн абалга Вьетнам тушаа асуудалаар Париждахи хэлсээнүүдые США-гай правительство hаатуулна гэhэн удхатай. Эдэ хэлсээнүүдэй үедэ американ делегаци политическэ гуримшуулгын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэhээ үнэндөө арсана. Юуб гэхэдэ, иимэ гуримшуулга Вашингтоной мүнөөнэй түсэбүүдтэ ородоггүй байна. Париждахи политическэ гуримшуулгые Сагаан байшан хэрэгсээдэггүй байhанаа харуулна. Юуб гэхэдэ, тэрэ тушаалhаа буухан элшэн сайд Лоджын орондо американ гол түлөөлэгшын тушаалда оңдоо хүниие томилоогүй байhаар.

Вьетнамдахи дайн байлдаае үргэлжэлүүлхэ политикын урагшагүй байлга иимэ бодолгүй политика бэелүүлhэнэйнгээ эсэстэ урдын президент Джонсоной Сагаан байшанда hуурияа алдаhыень hануулжа үгэнэ гээд США-дахи, мүн тэрэнэй газаа тээгүүрхи политическэ шэнжэлэгшэд заана. Американ арадай hанамжые шагнахые, дайнда эсэс табихые президент Никсонэй хүсэдэггүй байлга США-гай мүнөөнэй правительствые байлдаанай полинууд дээрэ, мүн политическэ оршондо шэнээр урагшагүйдүүлжэ шадаха байна.

ИТАЛИ: УРАГШАГҮЙДЭҺЭН УРБАЛТА

Грециин сэрэгэй бүлэгүүдэй ба Италиин шэнэ түхэлэй фашис хүсэнүүдэй хоорондоо нюуса холбоотой байhыень Англиин «Обсервер» ба «Гардиан» газетэнүүд, удаань Франциин «Монд» газетэ үнгэрэгшэ неделиин эхеэр элирүүлhэн байха юм. Афинын ба Грециhээ Римдэ байдаг посольствын хоорондоо абалсаhан нюуса бэшэгүүдые эдэ газетэнүүд тунхаглаа. Италиин хархис этэгээдүүд «хархис полковнигуудай» мүнгэн зөөриие болон «дүй дүршэлые» хэрэглэн, 1967 оной хабар Грецидэ болоошо шэнгеэр Италида гүрэнэй урбалта хэхэ hанаашалга гаргаhан байна. Эдэ документнүүд дээрэhээ хаража үзэхэдэ, имагтал итальян үгэсэгшэдэй «бэлэдхэл хээгүй», «ябуулга хэхэ болзор ба хэмжээнэй талаар үгээ ойлголсоогүй байhаниинь» эдэбхитэй ябуулгануудые хэлгэдэнь hаад ушаруулаа.

Италида гүрэнэй урбалта хэхые бэлдэлгэтэй холбоотой ушарнууд хадаа хэзээ хэзээнэйхиhээ эмхитэйгээр ба хүсэтэйгөөр мүнөө боложо байhан хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе hулаpуулхые энэ ороной хархис хүсэнүүдэй ээлжээтэ hэдэлгэ хэhыень үгэнэ. «Зүүнэй үзэл ба[…] центр» гэдэг парти хүд[…] ангиие «сухарюулжа», […] аша туhые бүри үрэ ехэтэй[…] гаалжа шадахагүй гэжэ […] дээрэhээ итальян монопол[…] талай хэтэрмэ хархис этэгэ[…] нөө фашис түхэлэй политиче[…] низацинуудта бүри ехээр […] боложо байнхай.

Тиихэтээ хамта, италь[…] түхэлэй фашистнуудта т[…] үзүүлhэн Афинын сэрэгэй […] амияа хараhан зорилго ур[…] hан байха юм. «Хархис […] гууд» Дундада далай шадар[…] дотор баhа нэгэ фашис гүр[…] лоо hаа, Грециин мүнөөнэй […] байдалые бэхижүүлхэ hэн […] саана.

Экономическа эрилтэнүү[…] гаалхаhаа гадна, НАТО-hоо[…] гаргахын түлөө, өөрынгөө […] зар дээрэхи хариин сэрэг[…] нуудые усадхахын ба бусад[…] итальян ажалшадай бүри […] сатайгаар тэмсэдэг болоhон[…] жалан, итальян хархис этэг[…] дутуугүйгөөр hанаагаа зөб[…] боото Штадуудай зэбсэгын[…] Грециин сэрэгэй бүлэг энэ […] ябуулга хэhэн байжашье м[…] Иимэ багсаамжануудые хэ[…] баримтанууд яhала бии. […] Пентагоной эдэбхитэй дэм[…] гээр Грецидэхи 1967 оно[…] болоо гэжэ мэдээжэ бай[…] 1964 ондо мүн Италида […] hэн үгэсэлгэдэ США хаб[…] юм гэжэ мэдээжэ. Эсэстэнь[…] шэнэ түхэлэй фашистнуу[…] тагоной сэхэ холбоотой бай[…] Италиин хэблэл эдэ үдэр[…] шээ: тэдэнэй уламаршадай […] иджи Турки hаяхан США […] американ сэрэгэй зургаана[…] рилэгшэдтэй уулзаhан бай[…] эли болоhон байна.

Италида хархис хүсэнүү[…] гэhэн ээлжээтэ үгэсэлгэ […] дөө. Бүхы юумэн дээрэhэ[…] үзэхэдэ, энэ үгэсэлгэ эхил[…] үедөө буруутаhан байна. […] лиин түрүү үзэл бодолто […] hэримжэтэй байхые уряал[…] доторхи политическэ тэм[…] ехээр шангадаа, хархис хү[…] хяад аюултай ябуулгануу[…] хэгүй гэжэ тоолохын арга[…]

О. АН[…]
В. ВАШЕД[…]
В. ГОН[…]
Г. СКО[…]

Шайбатай хоккейгээр Улаан-Үдэ хотын түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн hаяхан боложо дүүрэбэ. Мүрысөөндэ городоймнай промышленна предприятинуудай спортсменүүд хабаадаа. ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. ЛВРЗ-гэй «Локомотив» ба түмэр замай «Локомотив» командануудай хоккеистнүүдэй нааданай нэгэ үе. 2. Городой чемпион болоhон ЛВРЗ-гэй команда.

«СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ ИНДУСТРИЯ» — ҺОНИН ГАЗЕТЭ

КПСС-эй Центральна Комитедэй «Социалистическая индустрия» гэжэ газетэ байгша оной хоёрдохи хахадhаа олон хэhэгээр гаража эхилээ hэн. Нэн түрүүндэ энэ газетэ промышленностиин хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдана.

Республикымнай хэлхеэ холбооной, «Союзпечатиин», промышленна үйлэдбэриин ниитын эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд ашатай туhатайшье, уншахада hонииншье энэ газетые тараалгада анхаралаа гүйсэд хандуулха зэргэтэй. Зүгөөр, Загарайн, Захааминай, Кабанскын, Прибайкалиин, Сэлэнгын аймагуудта энэ шэнэ газетэдэ захил хэлгэ тон хангалтагүйгөөр ябуулагдаа.

Городоймнай томо предприятинууд болгошо авиазаводой, мяханай комбинадай, сэмбын фабрикын коллективүүдтэ «Социалистическая индустрия» газетэ тарааха хүдэлмэри эмхигүйгөөр үнгэргэгдөө.

Хүдэлмэришэд, алба хаагшад, инженерно-техническэ болон научна хүдэлмэрилэгшэдтэ, мүн баhа партийна, советскэ, профсоюзуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ олониитээрээ «Социалистическая индустрия» газетые абажа уншаха арга олгохын тулада, захилайнь болзор байгша оной декабриин 25 болотор hунаагдаба.

Б. БАИНОВ.

ВФП-гэй СЕКРЕТАРИАДАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ПРАГА. (ТАСС). Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн VII конгресс энэ оной октябрьда Будапештдэ болоо. Урда Вьетнамhаа США-гай сэрэгүүдые хүсэдөөр, дары түргэнөөр гаргахын түлөө, кампани тус конгрессэй үүсхэлээр эхилээ hэн. Энэ кампаниин ямараар үнгэржэ байhые ВФП-гэй секретариат хаража үзөө. Хэблэлдэ зорюулан, ВФП-гэй секретариадай хэhэн мэдүүлгэ соо иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Һанал нэгэдэлгын кампаниhаа hайн үрэ дүн гараа. Буруушаалгын хүдэлөөн, Урда Вьетнамай Сонгми общинын хүн зониие олоор алаhан хюдаhан ушарай hаяхан элишэлэгдэhэнэй hүүлээр, бүхы дэлхэй дээрэ, мүн США-да бүри шангадаhан байна.

США хадаа Урда Вьетнамда ээрхэг түримхэй дайн байлдаае улам үргэдхэhөөр, вьетнамай асуудал шиидхэхэ зорилготой Париждахи хэлсээнүүдые hаатуулна. Дайн байлдаае «вьетнамжуулха» түсэбүүд ээрхэг түримхэй ябуулгые үргэлжэлүүлхэ, Вьетнамые хоёр хуби болоhон зандань үлөөхэ зорилготой гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Американ сэрэгэйхидэй зэрлиг муухай ябуулгануудые, Сонгмиин болон Вьетнамай бусад тосхонуудай энгэй хүн зониие алалга хюдалгые ВФП-гэй секретариат эрид шууд буруушаана.

ВФП американ ээрхэг түримхэй ябуулгые буруушаана, вьетнам ажалшадые ба арадые хүсэдөөр дэмжэжэ байhан тухайгаа найдуулна.

Цейлондохи байдал

КОЛОМБО. (ТАСС). Алба хэгшэдэйнь забастовко соносхоод байгаа hаань, юhэн министерствын үүргые бэедээ даажа абахыень ороной зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ Цейлоной генерал-губернатор Гопаллава декабриин 12-ой hүни захираа. Хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhoop, Цейлоной армиие командалагша генерал-майор Аттигалле таба мянган резервистнүүдые сэрэгтэ татаа. Коломбын порт руу ородог ба гарадаг газарнуудые сэрэгэй моряг уд эзэлээ.

Портын хүдэлмэришэдэй забастовко хэhэнhээ уламжалан, Коломбо — ороной тон томо порт хүдэлхөө болёо гэхээр. Түмэр замшадай, булад хайлуулдаг промышленностиин хүдэлмэришэдэй забастовконууд үргэлжэлhөөр, тэрэшэлэн медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд ба студентнүүд забастовко хэнэ. Цейлоной Коммунис партиин ЦК-гай недели бүридэ гарадаг «Форвард» хэблэлэй бэшэhэнэй ёhoop, салин хүлhэ дээшэлүүлгэ забастовко хэгшэдэй гол эрилтэнь болоно. Мүн тэдэнэр гэр байра hайжаруулха, хүдэлмэригүйдэлгые усадхаха эрилтэнүүдые хэнэ. Мүнөө 600 мянга шахуу хүн ажалгүй болонхой.

НАТО-гой оронуудта уридшалан hануулга

ДАР-эс-САЛАМ. (ТАСС). Урда-Африкын расистнуудта буу зэбсэг дахяад үгэдэг болохоhоо арсахыень уридшалан hануулhан мэдүүлгэ Китва городто радио ба телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ, Замбиин президент Кеннет Каунда хээ гээд Лусакаhаа мэдээсэгдэнэ.

Англи, США, Баруун Германи ба НАТО-гой бусад оронуудhаа ЮАР-ай тала баригшад нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин тогтооhон хорилтые хэрэгсээнгүйгөөр, ЮАР-тай буу зэбсэгээр наймаа хэлгые hэргээхын түлөө мүнөө үедэ кампани ябуулна гэжэ президент гэмнэлгэ хэhэн байна.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ГААНАҺАА

Дүрбэн гүрэнэй түлөөлэгшэдэй уулзалга

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан ёhoop политическэ гуримшуулга хэхэ асуудалаар СССР-эй, США-гай, Англиин ба Франциин түлөөлэгшэдэй ээлжээтэ уулзалга декабриин 12-то эндэ болоо. Удаадахи уулзалгань декабриин 18-да болохоор хараалагдаhан байна.

БОЛИВИИН ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ШИИДХЭБЭРИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ашагта малтамалнуудые имагтал гүрэнэй шатгаар орон дотор худалдадаг болохые хараалhан декрет Боливиин правительство гаргаа.

Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Ла-Пасhаа мэдээсэhэнэй ёhoop, Боливида ябуулга хэдэг американ ашагта малтамалнуудай компанинуудай ашаг олзодо 25 процентын налог ашаха гэжэ шэнэ декредээр хараалагданхай. Налог түлэхэhөө хулжаа hаань, яла тохогдохо байна.

Боливиин правительствын энэ алхам США-гай «Галф ойл корпорейшн» гэжэ нефтиин компаниин зөөриие октябрьда гүрэнэй мэдэлдэ абтаhанай hүүлээр американ монополинуудта эсэргүүгээр хэгдэhэн баhа нэгэ сохилто болоно.

Италиин компартиин хүтэлбэриин мэдүүлгэ

РИМ. (ТАСС). Шэнэ түхэлэй фашис хүйхэрнүүд декабриин 12-то Римдэ ба Миланда хэдэн бомбо тэhэлээ, годологдоhон мэдээнэй ёhoop, тэрээнhээ уламжалан 14 хүн алуулаа, 105 хүн шархатаа. Энэ гэмтэ ябуулгаhаа уламжалан, Италиин Коммунис партиин хүтэлбэри мэдүүлгэ толилжо, гэм хэгшэдые түргэнөөр олоjо, шангаар хэhээхэ эрилтэ хээ.

Иимэ ябуулганууд орон дотор политическэ мэгдэлгэ, сошордолго гаргаха, оршон байдалые бүри шахардуу шанга болгохо, тиигэжэ ажалшадай түйлалтануудта сохилто хэхэ гэhэн хархис ба авантюрис этэгээдүүдэй hанаашалгануудые бэелүүлгэдэ туhалха зорилготой гээд ИКП-гэй хүтэлбэри заана.

Хархис хүсэнүүдэй иимэ hанаашалгануудые гаргажа байхадань, hэримжэ ехэтэй байхыень бүхы партийна организацинуудые, бүхы коммунистнуудые ИКП-гэй хүтэлбэри уряална.

ООН-ой Генеральна Ассам[…]

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ тухай Финляндиин, Латиин Америкын хэдэ хэдэн оронуудай делегацинуудай дурадхаhан резолюциие ООН-ой Генеральна Ассамблей нэгэн дуугаар hайшаагаа. Резолюци соо иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ тухай асуудалые (Советскэ Союзай үүсхэлээр. — РЕДАКЦИИН АЖАГЛАЛГА) Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сесси дээрэ зүбшэн хэлсэлгэ шухала ба хаhа саг соогоо хэгдэhэн алхам болоно. Үргэнөөр, таатай hайнаар хэгдэhэн энэ зүбшэн хэлсэлгэ тус асуудалые ООН-ой гэшүүн оронуудай угаа ехэ удха шанартай гэжэ тоолодог байhыень эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ гээд резолюци соо тэмдэглэгдэнхэй.

«Уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ талаар хэмжээнүүдые хаража үзэхэ» тухай пунктые Генеральна Ассамблейн 25-дахи сессиин даб дээрэхи зүбшэхэ зүйлдэ оруулха гэжэ Генеральна Ассамблей тогтообо.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Израилиин эзэмдэhэн газар нютагуудта hуудаг энгэй араб хүн зониие олоор хэhээдэг ба түрмэнүүдтэ хаадаг, гэр байрануудыень зорюута hандаргадаг, бусад хэhээлтэнүүдые хэрэглэдэг тухай шэнэ мэдээсэлнүү[…] жалан, ехээр hанаагаа […] hанаа Генеральна Ассам[…] хэйлэн мэдүүлээ.

Генеральна Ассамблей баталан абажа, Изра[…] ябуулгануудые буруушаа[…] дэгдэhэн араб газар нюта[…] гэй хүн зондо эсэргүү […] дые болюулхыень тэрэн[…] тельствые уряалаа.

Энэ резолюци 52 дууга[…] абтаа. Буруушаажа 13 […] 49 делегаци, тэрэ тоодо С[…] ли hаналза бария.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). […] нууд ба арадуудта бэеэ д[…] дал олгохо тухай Советс[…] үүсхэлээр 1960 ондо ба[…] hан Декларациие уд[…] дүүргэхыень ООН-ой Гене[…] самблей бүхы гүрэнүүдые[…]

Генеральна Ассамблей […] даанхай байдалайнгаа, өө[…] хойлхо эрхын түлөө ко[…] арадуудай хэдэг тэмсэл[…] байhые лаблаа, колониал[…] дэлгын ба расова илгаа […] политика бэелүүлдэг […] ЮАР-ай болон Урда Родез[…] тельствануудта али бүхы[…] үзүүлхэеэ болихыень бү[…] дые, тэрэшэлэн уласхоо[…] ганизацинуудые уряалаа[…]

ҮГЭСЭЛГЭ УРАГШАГҮЙДҮҮЛЭГДЭ[…]

КАИР. (ТАСС). Гүрэнэй урбалта хэхэ hэдэлые Суданай правительство таhалдуулаа гээд Суданай Революционно соведэй түрүүлэгшэ генерал Джафар Мухаммед Нимейри декабриин 12-ой үдэшэ мэдүүлээ. Правительствада эсэргүү үгэсэлгые американ империализм, орон д[…] га хэхэдэнь хоригдоhон […] тья-мусульмане» парти[…] гээд Нимейри заагаа гэжэ[…] ствын корреспондент Ха[…] жуулна.

Итальян алууршадай гэмтэ ябуул[…]

РИМ. (ТАСС). Италиин хоёр томо городто — Рим ба Миланда hаяшаг шуhа адхаралгата үйлэ хэрэгүүд хэгдэhэн байна. Миландахи национальна хүдөө ажахын банкын хүн зоной олоор сугларhан зал соо, мүн Италиин ниислэлэй түбтэ танигдаагүй солдадта зорюулан бодхогдоhон памятнигай дэргэдэ, «Банка национале дель лаворо» гэжэ банкын Римдэхи филиал шадар нэгэн доро шахуу бомбонууд тэhэрээ. Танигдаагүй солдадай памятнигай дэргэдэ найма минутын забhартайгаар хоёр бомбо тэhэржэ, материальна ехэ хохидол ушаруулhан байна. Тэhэрэлгэнүүдhээ уламжалан, 13 хүн алуу[…] ран хүн шархатаа.

Шэнэ алалга хюдалга […] сэл Италида сошордуу о[…] тохёолдуулаа.

Италиин Министрнүүд[…] яаралтай заседани боло[…] Миланда бомбонуудай […] уламжалан орон дотор […] байдалые зүбшэн хэлсээ.

Редакторай ор[…]
М. Н. Н[…]

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаhанда: «Хүтэлбэрилхы аппарадуудые нарижуулан hайжаруулха» гэhэн түрүү бэшэг. «Яруунын совхоздо» гэhэн репортаж. «Үйлэдбэриин түсэб ба техническэ дэбжэлтэ» гэhэн корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Зорилгонуудынь тодорхойлогдонхой» гэhэн А. Бардановай статья. Партийна хронико. «Ашаг үрэ түйлаха арга боломжонууд» гэhэн А. Насыровай корреспонденци.

Гурбадахи хуудаhанда: уласхоорондын шэнжэлэл. «Хүдөөгэй гэр ямар байхаб?» гэhэн ТАСС-ай статья. Хилын саанаhаа абтаhан ТАСС-ай тобшо мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: «Үзэл сурталай баялиг» гэhэн В. Балдановай статья. Редакцида ерэhэн бэшэгүүд. Спортын hонин.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

19 часhаа холо, ойрын hонин гэhэн дамжуулга. 19.15 минутаhаа «Новогоднее путешествие» болон «Приключение барона Мюнхаузена» гэhэн үхибүүдтэ зорюулагдаhан мультфильмүүд. 19.45 минутаhаа «В. И. Ленинэй ябаhан нангин газарнуудаар» гэhэн киноочерк. 19.55 минутаhаа «Талын галнууд» гэhэн телевизионно дамжуулга. 20.40 минутаhаа «Чемпионы подводных трасс» гэhэн киноочерк. 20.50 минутаhаа «Первая орбитальная» гэhэн документальна фильм. 21.50 минутаhаа симфоническа хүгжэмэй үдэшэ.

Сагай уларил

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэhэнэй ёhoop, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, Байгал шадарай аймагуудта саhан орохо. Баруун хойто зүгhөө hулаханаар hалхилха. Улаан-Үдэдэ hүниндөө 18—20 градус хүйтэн болохо.

Манай адрес, телефону[…]

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — [...] приёмная — 54-93. зам. редактора — 68-08. зам. ред[…] 82-62. ответ. секретаря — 50-52. зам. ответ. секретаря — […] отделы: партийной жизни — 60-91. сельского хозяйства — […] 63-86. пропаганды и агитации — 56-23. промышлен[…] строительства — 61-35. советского строительства и быта — […] культуры и школ — 60-21. писем и рабселькоров — 67-8[…] формации — 34-05. общественная приёмная — 56-62. […] бюро — 57-63. фотолаборатория — 33-61.